

Tilladelse til

RÅSTOFINDVINDING

Hovedvejen 117, 4720 Præstø

Gældende indtil 1. marts 2028

Tilladelse til erhvervsmæssig
indvinding af råstoffer på matrikel

24a, Bårse By, Bårse
Hovedvejen 117, 4720 Præstø
Vordingborg Kommune

Bårse Graveområde
Dato: 22.02.2018

Oversigt

Hovedvejen 117, 4720 Præstø, matr. nr. 24a, Bårse By, Bårse i Vordingborg Kommune

Sagsnummer 17/00052

Ansøger

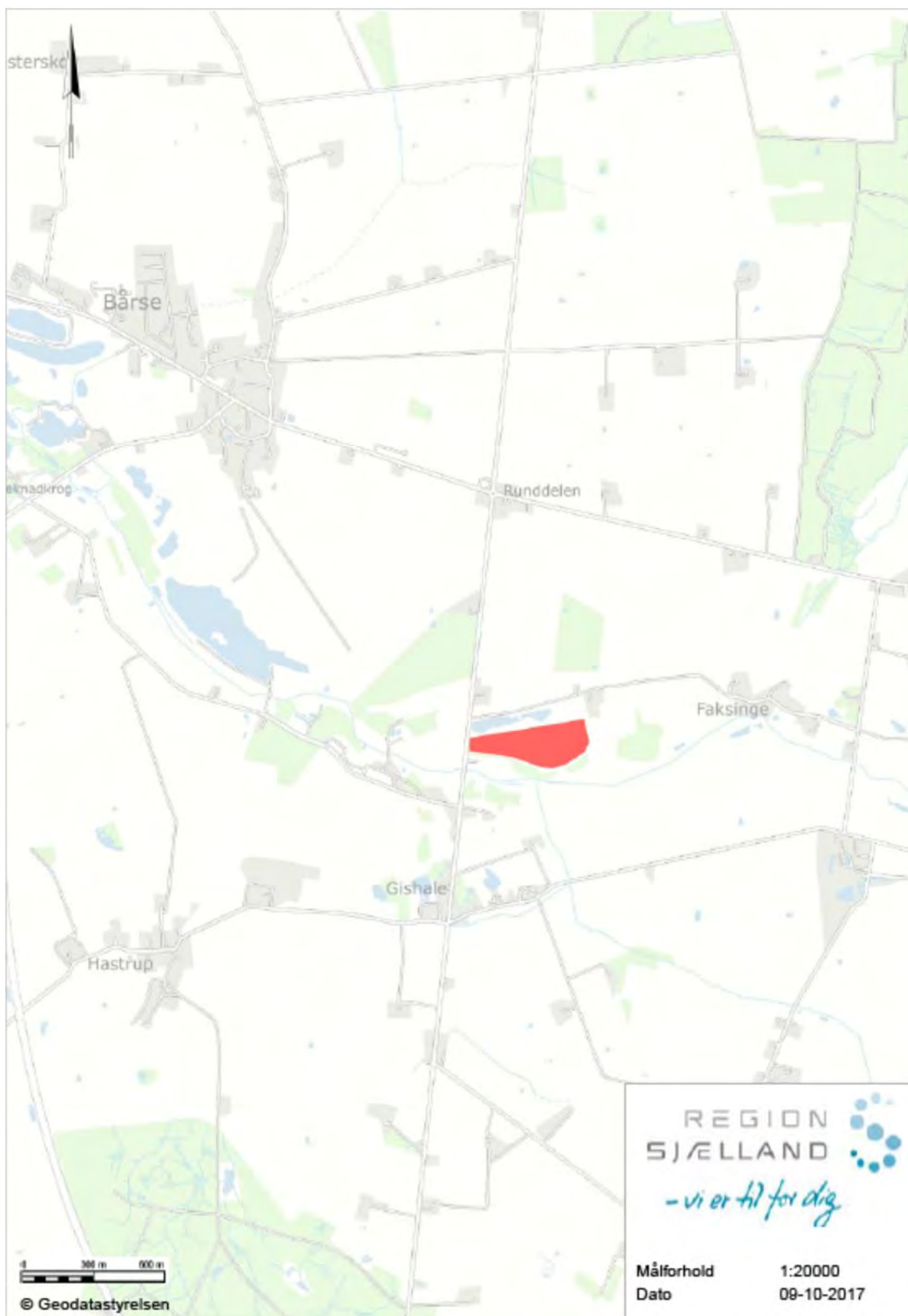
Navn:	Erik Rasmussen / E. Hedegaard APS		
CVR-nr.:	31851505		
Adresse:	Pilestræde 2, 4880 Nysted		
Kontakt:	Erik Rasmussen		
Telefon:	25157525	E-mail:	erik-h-r@hotmail.com

Indvinder

Navn:	FS Grusindustri Aps		
CVR-nr.:	38873075		
Adresse:	Maglemølle 82, 4700 Næstved		
Kontakt:	Flemming Schou		
Telefon:	22209339	E-mail:	flemming@fs-grusindustri.dk

Ejer

Navn:	Jonna Johansen / Maglehøjgård		
CVR-nr.:	18177439		
Adresse:	Hovedvejen 117, 4720 Præstø		
Kontakt:	Jonna Johansen		
Telefon:	55980109/20110168	E-mail:	maglehoj@dlgtele.dk

Indhold

1	AFGØRELSE FRA REGION SJÆLLAND	7
1.1	RÅSTOFLOVEN	7
1.2	PLANLOVEN - VVM BEKENDTGØRELSEN	7
1.3	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	7
2	AFGØRELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	8
2.1	VANDFORSYNINGSLØVEN	8
2.2	MUSEUMSLØVEN	8
2.3	PLANLOVEN - LANDZONEBESTEMMELSERNE	8
2.4	NATURBESKYTTELSESLØVEN	8
2.4.1	Beskyttede naturtyper	8
2.4.2	Åbeskyttelseslinjen	8
3	VILKÅR	9
3.1	VILKÅR EFTER RÅSTOFLOVEN	9
3.1.1	Før indvindingen påbegyndes	9
3.1.2	Råstofindvindingen	10
3.1.3	Materiel	12
3.1.4	Støv	12
3.1.5	Forebyggelse mod forurening	12
3.1.6	Dræn	13
3.1.7	Arkæologi og geologi	13
3.1.8	Graveafstande	13
3.1.9	Indskiftning	14
3.1.10	Efterbehandling	15
3.1.11	Afslutning	16
4	VILKÅR FRA ANDRE MYNDIGHEDERNE	17
4.1	VORDINGBORG KOMMUNE	17
4.1.1	Vandforsyningsloven	17
4.1.2	Naturbeskyttelsesloven	18
4.1.3	Museumsloven	18
4.1.4	Planloven – Landzonebestemmelserne	18
5	GRUNDLAG FOR TILLADELSEN	19
5.1	ANSØGNINGEN	19
5.2	UDTALELSER	21
5.2.1	Høring af myndigheder og forsyningsselskaber	21
5.2.2	Partshøring	21
6	MYNDIGHEDERNES BEHANDLING AF SAGEN	22
6.1	RÅSTOFPLANEN	22
6.2	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	22
6.3	VVM - VURDERING AF VIRKNING PÅ MILJØET	22
6.4	ANDRE LOVGIVNINGER	23
6.4.1	Vandforsyningsloven	23

6.4.2	Museumsloven Beskyttede diger og andre beskyttelseslinjer.....	23
6.4.3	Lov om offentlige veje.....	23
6.4.4	Planloven landzonetilladelse.....	23
6.4.5	Naturbeskyttelsesloven.....	23
6.5	MILJØMÆSSIGE FORHOLD	24
6.5.1	Driftstider.....	24
6.5.2	Støj.....	24
6.5.3	Støv	24
6.5.4	Forebyggelse mod forurening	24
6.5.5	Graveafstande og periferiskråninger.....	25
6.6	SVAR FRA PARTER.....	25
7	GENERELLE BESTEMMELSER.....	26
7.1	GYLDIGHED OG TILBAGEKALDELSE	26
7.2	TINGLYSNING AF DEKLARATION OM EFTERBEHANDLING	26
7.3	TILSYN OG BESIGTIGELSE	26
7.4	UDTALELSE FRA MUSEUM VEDR. ARKÆOLOGI FORUD FOR INDVINDINGEN	27
7.5	GRAVE OG EFTERBEHANDLINGSPLAN	27
7.6	RETURJORD.....	27
7.7	AFFALD	27
7.8	ENTREPRENØRTANKE	27
7.9	BYGGELOVEN	28
7.10	GRUNDVAND.....	28
7.11	DIGESVALER	28
7.12	LEDNINGSREGISTERET.....	28
7.13	TELELEDNINGER	28
7.14	INDBERETNING AF INDVUNDEN MÆNGDE	28
7.15	INDBERETNING OM BORINGER.....	28
7.16	UNDERRETNING VED KONKURS MV.	28
7.17	RÅSTOFAFGIFT	29
7.18	YDERLIGERE VILKÅR OG ÆNDRINGER.....	29
8	OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING.....	30
8.1	GENEREL KLAGEVEJLEDNING	30
8.2	KLAGE OVER REGION SJÆLLANDS AFGØRELSE	30
8.2.1	Råstoftilladelsen og vurderinger efter Habitatdirektivet.....	30
8.2.2	VVM screening	31
8.3	ORIENTERING	32

Bilag

1. Oversigtskort
2. Grave- og efterbehandlingsplan
3. VVM-screening
4. Graveafstande og skråningsanlæg
5. Høringssvar fra Vordingborg Kommune
6. Afgørelse efter vandforsyningsloven (Vordingborg Kommune)
7. Afgørelse efter naturbeskyttelsesloven – beskyttet natur (Vordingborg Kommune)
8. Afgørelse efter naturbeskyttelsesloven – åbeskyttelseslinjen (Vordingborg Kommune)
9. Afgørelse efter museumsloven (Vordingborg Kommune)
10. Afgørelse efter planloven (Vordingborg Kommune)

1 Afgørelser fra Region Sjælland

1.1 Råstofloven

På baggrund af det foreliggende materiale og med hjemmel i råstofloven¹ meddeler Region Sjælland hermed tilladelse til en årlig indvinding af 60.000 m³ sand, grus og sten, hvoraf de 5.000 m³ kan indvindes under grundvandsspejlet på i alt ca. 6 ha, hvilket er angivet på vedlagte oversigtskort, bilag 1. Derudover meddeles der tilladelse til salg af op til 100.000 m³ muld og overjord over tilladelsens 10 årige forløb. Der må kun sælges overjord, som er ud over den mængde, der er nødvendig til efterbehandlingen.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under afsnit 3.1

Samtidig godkender Region Sjælland grave- og efterbehandlingsplanen på vilkår, som fremgår af afsnit 3.1.10. Grave- og efterbehandlingsplanen fremgår af bilag 2.

Der fastsættes en sikkerhedsstillelse på 900.000 kr., jf. afsnit 3.1.1.3.

Tilladelsen må først udnyttes, når klagefristen er udløbet.

1.2 Planloven - VVM Bekendtgørelsen

Region Sjælland har vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt og har den 25. april 2017 afgjort, at der ikke skal udarbejdes en VVM-redegørelse². Afgørelsen offentliggøres sammen med tilladelsen til råstofindvinding

VVM screeningen fremgår af bilag 3. Se også afsnit 6.3.

1.3 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Det er Region Sjællands vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt³ og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget.

Regionen vurderer endvidere, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter og yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Regionens vurdering fremgår af afsnit 6.2.

¹ LBK nr. 124 af 26. januar 2017 af lov om råstoffer, § 7, stk. 1 og § 8.

² Bek nr. 1440 af 23. november 2016 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.

³ BEK nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 7 og 8.

2 Afgørelser fra andre myndigheder

2.1 Vandforsyningsloven

Vordingborg Kommune har 22/12-2017 meddelt tilladelse efter vandforsyningsloven⁴ til indvinding af 80.000 m³ vand pr. år fra gravesø til grusvask og støvbekæmpelse samt tilladelse til den midlertidige grundvandssænkning, der vil være konsekvensen af den tilladte råstofindvinding under grundvandsspejlet på 5.000 m³ pr. år.

Tilladelsen er meddelt på vilkår, som beskrevet under afsnit 4.1.1.

Tilladelsen fremgår af bilag 6.

2.2 Museumsloven

Vordingborg Kommune har 19/12-2017 meddelt dispensation til bortgravning af dige⁵.

Dispensationen er meddelt på vilkår, som beskrevet under afsnit 4.1.3.

Dispensationen fremgår af bilag 9.

2.3 Planloven - Landzonebestemmelserne

Vordingborg Kommune har 19/12-2017 meddelt tilladelse til opstilling af mandskabsskur og containere

Tilladelsen er meddelt på vilkår som beskrevet under afsnit 4.1.4.

Tilladelsen fremgår af bilag 10.

2.4 Naturbeskyttelsesloven

2.4.1 Beskyttede naturtyper

Vordingborg Kommune har den 19/12-2017 meddelt dispensation⁶ til, at råstofindvinding foretages således at overdrev på matrikel nr. 24a, Bårse By, Bårse bortgraves, samt at der etableres kørevej gennem overdrev langs Hovedvejen

Dispensationen er meddelt på vilkår, som beskrevet under afsnit 4.1.2.

Dispensationen fremgår af bilag 7.

2.4.2 Åbeskyttelseslinjen

Vordingborg Kommune har den 19/12-2017 meddelt dispensation til indvinding af råstoffer inden for åbeskyttelseslinjen for Tubæk Å på matr.nr. 24a, Bårse By, Bårse.

Dispensationen er meddelt på vilkår, som beskrevet under afsnit 4.1.2.

⁴ LBK nr. 125 af 26. januar 2017 af lov om vandforsyning m.v., §§ 20 og 26

⁵ LBK nr. 358 af 8. april 2014 af museumslov, § 29j, stk. 29j, stk. 2.

⁶ LBK nr. 121 af 26. januar 2017, § 65, stk. 2, jf. NBL § 16.

Dispensationen fremgår af bilag 8.

3 Vilkår

3.1 Vilkår efter Råstofloven

3.1.1 Før indvindingen påbegyndes

3.1.1.1 Underretning om muldafrømning

- Indvinder skal senest 4 uger før muldafrømning underrette Region Sjælland samt Museum Sydøstdanmark om datoen for arbejdets iværksættelse. Se også afsnit 7.4.

3.1.1.2 Grave- og efterbehandlingsplan

- Gravningen og efterbehandlingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med den godkendte grave- og efterbehandlingsplan, der beskriver de overordnede retningslinjer for indvinding og efterbehandlingen. Den overordnede plan for gravning og efterbehandling er udarbejdet af ansøger. Grave- og efterbehandlingsplan fremgår af bilag 2.
- Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til natur og ekstensive græsningsarealer.
- Indvinder har pligt til at udarbejde en ajourført plan til godkendelse i Region Sjælland, hvis indvindingen og/eller efterbehandlingen ønskes væsentligt ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt. Til brug for ajourføringen kan Region Sjælland kræve foretaget nivellering og opmåling af arealet.

3.1.1.3 Sikkerhedsstillelse

- Der skal stilles sikkerhed for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden, at tilladelsen udnyttes.
- Den aktuelle sikkerheds størrelse fastsættes til 900.000 kr., som er beregnet ud fra 6 ha efterbehandlet til sø- og naturområde, hvor sikkerhedsstillelsen er fastsat til 150.000 kr./ha.
- Sikkerhedsstillelsen skal indeksreguleres efter "Danmarks Statistiks omkostningsindeks for anlæg, jordarbejde".
- Region Sjælland kan stille krav om, at sikkerhedsbeløbet opskrives, hvis det ud fra en konkret vurdering skønnes nødvendigt. Sikkerhedsbeløbet kan efter aftale reduceres, hvis det åbne gravefelt begrænses til et mindre areal, og der foretages løbende efterbehandling på de allerede udgravede arealer.
- Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset nominel sikkerhed og stilles i form af garanti fra et pengeinstitut eller et kautionsselskab – og garantiforsikringsselskab. Gravning må ikke påbegyndes før sikkerhedsstillelse er indsendt til - og godkendt af Region Sjælland.

3.1.1.4 Afmærkning

- Gravearealet skal afsættes i marken med kendelige pæle, der ikke må bortgraves eller dækkes med jord. Hovedafmærkningen, som angiver graveområdets ydre grænse, skal sikres med betonringe el. lign. Anden afmærkning, f.eks. træer, bygninger eller andre stationære markører, kræver forudgående aftale med Region Sjælland.

- Afmærkning skal være etableret før gravning påbegyndes.

3.1.2 Råstofindvindingen

3.1.2.1 Vilkår om adgangsvej

- Adgangsvejen til og fra gravearealet skal være i overensstemmelse med graveplanens anvisning. For at hindre uvedkommende færdsel skal adgangsvejen være afspærret, når råstofgraven er ubemandet. Adgangsvejen skal renholdes og vandes ved generende støvdannelse.

3.1.2.2 Interne køreveje

- Til etablering af køreveje i råstofgraven må der ud over materialer fra graven kun anvendes rene sten- og grusmaterialer, der fjernes i forbindelse med efterbehandlingen.

3.1.2.3 Jordvolde og -depoter

- Depoter af muld og overjord skal placeres inden for arealet omfattet af indvindingstilladelse.

- Tilladte driftstider for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg:

- Mandag til fredag kl. 07.00 - 17.00, dog ikke helligdage.
- Lørdag kl. 7.00 - 12.00, dog ikke helligdage.

- Tilladte driftstider for udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område samt støjafgivende reparationer og afprøvning af materiel:

- Mandag til fredag kl. 06.00 - 17.00 dog ikke helligdage.
- Lørdag kl. 7.00 - 12.00, dog ikke helligdage.

- Afvigelser fra de normale driftstider er kun muligt i kortere perioder og kun med accept fra Region Sjælland. Såfremt der er beboelse umiddelbart op til grusgraven, skal indvinderen orientere naboerne med mindst 8 dages varsel.

3.1.2.4 Støjvilkår

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte/beregnete værdi af virksomhedens bidrag til støjen, målt som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A), overstiger følgende grænser:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 17.00	Alle dage kl. 06.00-07.00
	Lørdag kl. 07.00 - 12.00	
3. Område for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne)	55	40

3.1.2.5 Maksimalt støjniveau om morgenen

- Der må på intet tidspunkt i perioden kl. 6.00 - 7.00 være et støjniveau over 55 dB(A).

3.1.2.6 Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

- Der accepteres et støjniveau på 60 dB(A) i tidsrummet 8.00 - 16.00, mandag til fredag, i forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsarbejdet. Anlægsarbejdet omfatter afgravning af muld og overjord samt terrænreguleringer.

3.1.2.7 Pligt til støjmåling/støjberegning

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Sjælland, som er tilsynsmyndighed i forhold til råstofloven. Beslutning om metode og hyppighed af målinger træffes af Region Sjælland. Der kan maksimalt kræves målinger en gang om året, - med mindre forholdene i råstofgraven er ændrede.

3.1.2.8 Udførelse af støjberegning

- Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 og nr. 6/1984 om måling af ekstern støj fra virksomheder og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.
- Målingerne/beregningerne skal udføres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

3.1.2.9 Støjdæmpende foranstaltninger

- Behandlings- og transportanlæg samt grave- og læssemaskiner kan om fornødent kræves støjdæmpet, således at ovennævnte grænseværdier kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummibeklædning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.

3.1.2.10 Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af virksomhedens bidrag til støjen målt indendørs i de berørte bygninger overstiger følgende grænser:

Anvendelse	A-vægtet lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder i børneinst. og lign.		
Aften/nat (kl. 18-07)	20	85
Dag (kl. 07-18)	25	85

Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd. Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde, hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB

- Driften af virksomheden må ikke medføre at udsendelse af vibrationer målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger overstiger følgende grænser:

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau, Law i dB
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde kl. 18-07	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde kl. 07-18	80
Erhvervsbebyggelse	85

Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre målinger og beregninger efter anmodning fra Region Sjælland, som er tilsynsmyndighed i forhold til råstofloven. Beslutning om metode og hyppighed af målinger træffes af Region Sjælland. Der maksimalt kan kræves målinger/beregninger én gang om året medmindre, forholdene i råstofgraven er ændrede.
- Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med retningslinjerne i afsnit 3 (lavfrekvent støj og infralyd) og 4 (vibrationer) i "Orientering fra Miljøstyrelsen", nr. 9, 1997 om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø, af et laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - eksternt støj".

3.1.3 Materiel

- Det benyttede materiel skal svare til det i ansøgningsmaterialet beskrevne.
- Hvis der udskiftes eller indkøbes materiel, skal dette være mindst lige så støjsvagt som det eksisterende.

3.1.4 Støv

- Virksomhedens drift må ikke give anledning til væsentlige ulemper i form af støv. Således skal der træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg.
- Der må ikke udsprede andre støvdæmpende midler end vand.
- På interne veje må der ikke køres med en hastighed over 20 km/t.

3.1.5 Forebyggelse mod forurening

3.1.5.1 Tankning af materiel

- Tankning af materiel må ikke ske indenfor arealet omfattet af indvindingstilladelse, hvilket også er forudsat i ansøgningen.

3.1.5.2 Reparation og parkering af kørende materiel

- Reparation og parkering af kørende materiel skal foregå på befæstet areal, som er modstandsdygtigt over for olie- og dieselprodukter, således at evt. brændstofsild hurtigt og nemt

kan fjernes. Arealet skal være indrettet således, at spildte væsker ikke løber væk fra det befæstede areal. Alternativt kan der anvendes sugemåtter til drypspild.

3.1.5.3 Øvrigt oplag

- Oplag af olieprodukter skal placeres under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagsplads inden for grusgravens område skal være indrettet med impermeabel belægning uden afløb og således, at spild kan holdes inden for området uden mulighed for afløb til jord, grund- og overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed.
- Tanke med addblue el. lign. tilsætningsstoffer skal placeres minimum 10 meter fra åbne vandflader.

3.1.5.4 Olie- og kemikaliespild

- Alt stationært og rullende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og repareres.
- Spild af olieprodukter, herunder spild ved påfyldning af brændstof på køretøjer, skal opsamles straks. Der skal forefindes absorptionsmateriale til opsamling af sådant spild.

3.1.5.5 Affald

- Maskiner og materiel, der ikke anvendes i forbindelse med indvinding eller ikke kan betragtes som anvendeligt til indvindingen, må ikke opbevares inden for det område, som tilladelsen til indvinding af råstoffer omfatter.
- Ejeren og indvinderen har ansvar for, at der ikke - hverken midlertidigt eller varigt - henlægges affald af nogen slags samt for, at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

3.1.6 Dræn

- Hvis der i forbindelse med indvindingen blotlægges dræn, skal Vordingborg Kommune underrettes, da beskadigede dræn ikke må give anledning til utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende.

3.1.7 Arkæologi og geologi

- Hvis der i forbindelse med råstofindvindingen fremkommer arkæologiske fund eller anlæg, skal indvindingen omgående standses, og der skal foretages anmeldelse til Museum Sydøstdanmark.
- Hvis der i indvindingsforløbet blotlægges særligt værdifulde geologiske profiler i grusgravens periferi, kan Region Sjælland forlange disse profiler bevaret af undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

3.1.8 Graveafstande

3.1.8.1 Graveafstande til graveområdet afgrænsning

- Der må ikke foretages indvinding udenfor det tilladte areal jf. bilag 1.
- Der må ikke foretages råstofindvinding i det beskyttede overdrev ud mod Hovedvejen, men alene etableres en kørevej jf. Vordingborg Kommunes afgørelse, bilag 7.
- De tilladte graveafstande til grusgravens ydre grænser er med en gravedybde på ca. 16 meter over grundvandsspejlet og ca. 4 meter under grundvandsspejlet således:

- Ved gravning OVER grundvand:
 - o Såfremt der foretages indskiftning må gravning foretages helt ud til grænsen for det tilladte areal, **dog aldrig tættere på skel end 3 meter**. Indvindingen må desuden aldrig forårsage skred ud over grænsen for det tilladte areal eller over skel.
 - o Hvis der IKKE foretages indskiftning skal der holdes en afstand på minimum 16 meter mod det tilladte areals ydre grænser/efterbehandlingsgrænsen og skråningerne neddozes herefter ved efterbehandling. (jf. hhv. bilag 1 og 4)
 - o Hvis der IKKE foretages indskiftning skal der mod overdrevet langs Hovedvejen i vest og mod nord frem til diget (se figur 1 herunder) holdes en afstand på minimum 8 meter til det tilladte areals ydre grænse/efterbehandlingsgrænsen og skråningen efterlades rå.
- Ved gravning UNDER grundvand
 - o Skal der holdes en afstand på 45 meter til det tilladte areals ydre grænser/efterbehandlingsgrænsen jf. bilag 1 og 4. Langs overdrevet i vest og 150 meter mod øst frem til diget skal der holdes en afstand på 30 meter.

3.1.9 Indskiftning

- Der må ske indskiftning i alle skråninger med overjord eller ikke-salgbare råstoffer indtil det tilladte areals ydre grænser/efterbehandlingsgrænsen i overensstemmelse med bilag 4 "Graveafstande og periferiskråninger". Dog må gravning og indskiftning aldrig sket tættere på skel end 3 meter.
- Mod overdrevet langs Hovedvejen i vest og mod nord frem til diget (se figur 1 herunder) må der ikke ske indskiftning med overjord, men kun med grus/sandmaterialer. Foretages der ikke indskiftning kan skråningen efterlades rå med den i afsnit 3.1.8 fastsatte graveafstand på 8 meter og den i afsnit 3.1.10 fastsatte hældning på gennemsnitligt 1:1.

Figur 1 – skitse af forhold omkring overdrev i vest og nord

- Indskiftningen skal ske løbende og umiddelbart efter, at råstofferne i skråningen er afgravet for at forhindre skred ud over det tilladte areal eller over skel.
- Indskiftning må ikke ske med muld.

3.1.10 Efterbehandling

- Mulddepoter, der er oplagt på ejendommen i forbindelse med afgravning af overjord, skal nedlægges i forbindelse med efterbehandlingen.
- Såfremt der udføres indskiftning bygges skråningerne op af overjord/sandmateriale med en maksimal gennemsnitlig hældning på 1:2 svingende mellem 1:1,5 og 1:3. Alternativt kan skråningerne udføres ved neddozning med samme hældningsgrader.
- Mod overdrevet langs Hovedvejen i vest og mod nord frem til diget (se figur 1 herover) skal skråningerne bygges op af grus-/sandmateriale med en maksimal gennemsnitlig hældning på 1:1 svingende mellem 1:0,75 og 1:1,5. Alternativt kan skråningen efterlades rå, når gravegrænsen på 8 meter er nået.
- Der må ikke pålægges muld på sydvendte skråninger.
- Ved efterbehandling til sø udføres langs søbredden en sikkerheds- og lavvandszone. Fra periferiskråningernes skråningsfod - som er 1 m over højeste grundvandsniveau - anlægges en sikkerheds- og lavvandszone på 13 m med anlæg 1: 5 fra 5 meter over grundvandsspejlet til 8 meter under grundvandsspejlet jf. bilag 4.
- Søbredden gøres længst muligt med mange næs og vige. Sikkerheds- og lavvandszonen må ikke udføres af eller beklædes med muld.

- Der må fremover ikke gødskes eller bruges pesticider/sprøjtemidler på de gravede eller efterbehandlede arealer.

3.1.11 Afslutning

- Efterbehandlingen skal være afsluttet senest 1 år efter indvindingens ophør.
- Efterbehandlingspligten indtræder omgående, såfremt tilladelsen tilbagekaldes.
- Oparbejdningsanlæg og dertil knyttede installationer, herunder nedgravede kabler, eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter indvindingens ophør.

4 Vilkår fra andre myndighederne

4.1 Vordingborg Kommune

4.1.1 Vandforsyningsloven

Vordingborg Kommune har den 22/12-2017 meddelt tilladelse til grundvandssænkning i forbindelse med indvinding af 5.000 m³ grus pr. år under grundvandsspejl og tilladelse til indvinding af 80.000 m³ overfladevand fra gravesø til grusvaskning og støvdæmpning. Tilladelsen er meddelt på følgende vilkår:

1. Indvindingen foregår i overensstemmelse med ansøgning af 6. februar 2017
2. Vandet fra grusvaskning skal recirkuleres til gravesøen via sedimentationsbassin.
3. Der må ikke være forbindelse mellem gravesø samt sedimentationsbassin og de omkringliggende søer, moser, enge og vandløb, herunder dræn.
4. Der må ikke fjernes vand fra gravesøen i forbindelse med vådgravning. Vand som opgraves skal umiddelbart ledes tilbage til gravesøen.
5. Når gravesøen etableres, skal den etableres med det størst mulige vandspejl.
6. Gravning under grundvandsspejlet skal fordeles jævnt over hele graveperioden.
7. Gravning under grundvandsspejlet må kun foregå i perioden 15. oktober til 15. marts.
8. Konstateres en sænkning af vandspejlet på mere end 10 cm i mosen/søen nord for graveområdet, løbende mellem to på hinanden følgende samme ugedage (f.eks. fra fredag til fredag), skal gravning og vandindvinding indstilles indtil vandspejlet i mosen/søen har indtaget ligevægt d.v.s. at vandstanden ikke stiger mellem målinger på to på hinanden følgende dage.
9. Skiltning
Der skal ved alle indgangsveje til grusgraven opsættes skilte med følgende tekst:
Skiltet skal have målene 40 x 60 cm og være med gul bund og sorte bogstaver.
Skiltet skal være vejrbestandigt og være monteret på en galvaniseret stålrørsstander.

Egenkontrol

10. Gravning af grus under grundvandsspejl registreres dagligt med dato og mængde.
11. Indvinding af vand fra gravesø skal måles med vandmåler, der er tilpasset den aktuelle vandmængde. Måleren skal renses og justeres mindst en gang om året inden gravesæsonen påbegyndes.
12. Indvinding af vand fra gravesøen registreres dagligt med dato og mængde.
13. Der skal etableres en vandstandsmåler i den §3-beskyttede mose/sø nord for det ansøgte område, samt i gravesøen, når søen etableres. Vandstandsmålerne skal markeres med kote, som skal være indmålt i UTM32 og nivelleret i forhold til DVR90 med en nøjagtighed på 1cm.
14. Vandstanden i mosen/søen nord for området og i gravesøen registreres en gang om ugen med dato klokkeslæt og vandstand inden gravning og vandindvinding påbegynder den pågældende dag. På baggrund af resultaterne efter to års gravning under grundvandsspejl reviderer Vordingborg Kommune registreringsfrekvensen.
15. Vandstanden i mosen/søen nord for området registreres med dato og vandstand en gang hver fjortende dag frem til gravning under grundvandsspejlet påbegyndes.
16. Resultater af målinger indsendes til kommunen en gang hvert år inden 1. april.
17. Tilladelsen bortfalder hvis den ikke er udnyttet inden 10 år.

4.1.2 Naturbeskyttelsesloven

4.1.2.1 Beskyttet natur

Vordingborg Kommune har den 19/12-2017 meddelt dispensation til, at råstofindvinding foretages således at overdrev på matrikel nr. 24a, Bårse By, Bårse bortgraves på følgende vilkår:

- Der må ikke foretages råstofindvinding i det beskyttede overdrev ud med Hovedvejen, der må alene etableres en kørevej, som vist på luftfotoet ovenover (se dispensation bilag 7).
- Der dispenseres til indvinding på den del af det beskyttede overdrev, der er beliggende på den sydlige del af indvindingsområdet ned mod Tubæk å.

4.1.2.2 Åbeskyttelseslinjen

Vordingborg Kommune har den 19/12-2017 meddelt dispensation til indvinding af råstoffer inden for åbeskyttelseslinjen for Tubæk Å på matr.nr. 24a, Bårse By, Bårse på følgende vilkår:

- Beplantningen på skråningerne bevares og vedligeholdes som en afskærmende beplantning. (Kortbilag fremgår af bilag 8)

4.1.3 Museumsloven

Vordingborg Kommune har 19/12-2017 meddelt dispensation til bortgravning af dige på vilkår af, at:

- diget reetableres med samme placering efter indvindingen har fundet sted som et ca. 90 m langt, 1,70 m bredt og 60 cm højt jorrdige snarest muligt og senest 3 måneder efter indvindingsens ophør
- der skal tages højde for, at diget kan sætte sig
- det dog kan aftales med tilsynsmyndigheden (Slots- og Kulturstyrelsen) om dele af dige i forbindelse med reetableringen kan opføres som et stendige.

4.1.4 Planloven – Landzonebestemmelserne

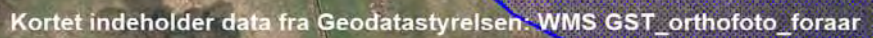
Vordingborg Kommune har 19/12-2017 meddelt tilladelse til opstilling af mandskabsskur og containere på følgende vilkår:

- Mandskabsskur og container skal fjernes efter endt indvinding.

5 Grundlag for tilladelsen

5.1 Ansøgningen

- Ansøgningsskema af 6. februar 2017.
- Det ansøgte graveareal udgør ca. 6 ha, og er vist på nedenstående detaljekort fra ansøgningen.
- Der forventes årligt produceret 60.000 m³ sand-, grus- og stenmaterialer, heraf op til 5.000 m³ under grundvandsspejlet. Derudover vurderes det muligt, at sælge op til 100.000 m³ overjord.
- Planlagt gravedybde er 20 meter under terræn, hvoraf de nederste ca. 4 meter er under grundvand.
- Det søges om tilladelse til gravningen i 10 år. Den samlede råstofindvinding forventes afsluttet efter 10 år.
- Beskrivelse af anvendt materiel:
 - 1 gummiged/læssemaskine
 - 1 gravemaskine (periodevis ved behov)
 - 1 tørsorteringsanlæg
 - 1 vådsorteringsanlæg
- Anlæg opstilles i bunden af grusgraven, hvilket afskærmer omgivelserne mod støv og støj.
- Kørevej anlægges 1-2 meter under terræn og afskærmes ved behov med yderligere volde.
- Langs gravegrænsen mod mosen nord for graveområdets vestlige del, anlægges en høj støjvold, som også tjener som oplag af overjord. Volden skærmer støj for naboejendommen Hovedvejen 113.
- Der opstilles mandskabsskur i form af en standard 20 fods container. Der opstilles desuden en aflåst container til opbevaring af reservedele mv.
- Der opstilles en 2.000 l brændstoftank på Maglehøjgård, hvor tankning af materiel foregår. Tanken stilles i aflåst lade og henstår i spildbakke, der kan rumme hele tankens volumen.
- Stationære anlæg i graven forsynes med strøm.
- En del af gruset vaskes. Vaskevandet kommer fra et gravesøen, og vandet recirkuleres til gravesøen via et sedimentationsbassin.
- Den planlagte adgangsvej går ud til Hovedvejen direkte fra arealet. Tilladelse til udkørslen er endnu ikke meddelt. Dette afklares mellem ansøger og Vordingborg Kommune.

Revideret 16-01-2018

5.2 Udtalelser

5.2.1 Høring af myndigheder og forsyningsselskaber

Ansøgningsmaterialet har været sendt i høring til følgende:

- Vordingborg Kommune, caho@vordingborg.dk
- Faksinge-Gishale vandværk, gert.pedersen@privat.dk
- Museum Østdanmark, museerne@museerne.dk
- SEAS-NVE, seas-nve@seas-nve.dk
- Dansk Gasdistribution, ledningsinfo@danskgasdistribution.dk

Vi har modtaget høringssvar fra Vordingborg Kommune, SEAS-NVE, Dansk Gasdistribution. SEAS-NVE og Dansk Gasdistribution har ingen bemærkninger til ansøgningen. Høringssvaret fra Vordingborg Kommune vedlægges i bilag 5.

5.2.2 Partshøring

Udkast af gravetilladelsen er udsendt i partshøring til:

- Blåkilde JLJ ApS, Snaphanevej 10, 4720 Præstø
- John Milo, Hovedvejen 113, 4720 Præstø
- Helle Marianne Lærke Milo, Hovedvejen 113, 4720 Præstø
- Betina Anita Lærke Milo, Hovedvejen 113, 4720 Præstø
- Martin Christian Møberg Milo, Hovedvejen 113, 4720 Præstø
- Berit Von Haven Theilade, Hovedvejen 115, 4720 Præstø

For vurderingen af, om en nabo er part i sagen har Region Sjælland lagt vægt på, om vedkommende bor tæt på den nye udgravning og derfor kan tænkes at blive væsentligt påvirket af denne. Derudover har regionen vurderet, at jordejere umiddelbart op til det berørte areal også er parter i sagen.

6 Myndighedernes behandling af sagen

6.1 Råstofplanen

Gravearealet er beliggende i Bårse graveområde, og blev udlagt som graveområde i råstofplan 2016. Arealet er i råstofplanen reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne inden for området skal udnyttes og oparbejdes optimalt, såvel over som under grundvandsspejlet, i overensstemmelse med deres kvalitet.

6.2 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Det ansøgte areal er beliggende ca. 1,2 km fra Natura 2000-område nr. 168 "Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund", der indeholder EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 89 "Præstø Fjord, Ulvs-hale, Nyord og Jungshoved Nor" og EF-habitatområde nr. 147 "Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund". Afstanden gør, at selve udgravningen ikke kan medføre en påvirkning af natura 2000 området. Transporten af råstofferne vil ikke gå igennem Natura 2000 området og kan dermed heller ikke udgøre en påvirkning. Region Sjælland vurderer på denne baggrund, at råstofindvindingen hverken i sig selv, eller sammen med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Ud over det naturoverdrev, som Vordingborg Kommune har dispenseret til at bortgrave er det ansøgte areal i dag mark/græsningsareal, som ikke udgør yngle- eller rasteområde for arter på habitatdirektivets bilag IV. Region Sjælland vurderer på denne baggrund ikke, at råstofindvindingen vil påvirke yngle- eller rasteområde for arter på habitatdirektivets bilag IV.

Det efterbehandlede areal kan udvikle sig til et værdifuldt naturområde og levested for bl.a. for markfirben. Der efterlades en 150 meter lang sydvendt skråning med sandede/grusede materialer, på det areal, der grænser op mod det eksisterende overdrev ud mod Hovedvejen. Det giver gode muligheder for udvikling af et sammenhængende overdrevsareal og levested for bl.a. markfirben.

6.3 VVM - Vurdering af Virkning på Miljøet

Råstofindvinding hører under planlovens regler om VVM-pligt⁷. Ansøger har udfyldt et screeningskema, som Region Sjælland har brugt som udgangspunkt for den screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse af, hvorvidt et givent anlæg er VVM-pligtigt. Indvinding af sand, grus og sten er opført under bekendtgørelsens bilag 2, hvorfor det skal vurderes om indvindingen kan have væsentlig indvirkning på miljøet.

Afgørelsen om VVM pligt blev truffet umiddelbart efter, at Region Sjælland havde modtaget ansøgningen inden 17. maj 2017, hvor lovgivningen omkring miljøvurdering blev ændret. VVM screeningen er derfor fortaget efter de dengang gældende regler. Afgørelsen bliver ført offentliggjort nu, sammen med tilladelsen til råstofindvinding.

Screeningen har fastslået, at anlæggets art, dimension og placering ikke danner grundlag for udarbejdelse af en VVM-redegørelse, jf. bilag 3.

⁷ Bek. nr. 1440 af 23. november 2016 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.

6.4 Andre lovgivninger

6.4.1 Vandforsyningsloven

Vordingborg Kommune har tilladelse til indvinding af 80.000 m³ vand pr. år til grusvask og støvdæmpning, samt tilladelse til sænkning af grundvandsspejl i forbindelse med gravning af 5.000 m³ grus under grundvandsspejlet.

Vordingborg Kommune har beregnet sænkningen af grundvandsspejlet som følge af gravning under vandspejl og indvinding i forbindelse med grusvask og støvdæmpning. Beregningerne viser, at hvis der kun graves i vinterhalvåret vil påvirkning på grundvandsspejlet være fra lige over 2,6 cm omkring grusgraven til ca. en halv cm 500 m fra grusgraven.

Vordingborg Kommune har i tilladelsen vurderet, hvordan denne grundvandssænkning kan påvirke hhv. Risby Å, de omkringliggende naturtyper og vandindvindingen i området. Kommunen har vurderet, at påvirkningen ikke er væsentlig. Afgørelsen fremgår af bilag 6.

6.4.2 Museumsloven Beskyttede diger og andre beskyttelseslinjer

Vordingborg Kommune har dispenseret til nedlæggelse af et beskyttet dige på vilkår af, at diget genetableres efter indvindingen er færdiggjort. Afgørelsen fremgår af bilag 9.

6.4.3 Lov om offentlige veje

Udkørslen til Hovedvejen forudsætter tilladelse efter vejloven fra Vordingborg Kommune. Denne tilladelse er ikke meddelt endnu.

6.4.4 Planloven landzonetilladelse

Vordingborg Kommune har meddelt tilladelse til opstilling af et mandskabsskur i form af en standard 20 fods container samt en aflåst container til opbevaring af reservedele mv. i forbindelsen med indvinding af råstoffer på vilkår af, at mandskabsskur og container fjernes efter endt indvinding. Afgørelsen fremgår af bilag 10.

6.4.5 Naturbeskyttelsesloven

6.4.5.1 §3 beskyttet natur

Vordingborg Kommune har den 4. oktober haft en konsulent til at besigtiget arealet. Ved besigtigelsen blev det konstateret, at det sydøstlige beskyttede naturområde er tidligere agerjord, der har henligget som græsningsareal i mindst 20 år.

Det vestlige beskyttede naturområde ud mod Hovedvejen er en botanisk værdifuld skrænt, der er opstået ved anlæg af vej og senere bortgravning. Det mindst værdifulde areal er den massive tilgroning med vedplanter, der er ca. midt på skrænten. Derimod er skrænten bag (øst for) den åbne plads det mest værdifulde. Den gamle kørevej rummer også værdifuld overdrevsvegetation.

Vordingborg Kommune har dispenseret til bortgravning af det beskyttede areal mod sydøst og til etablering af en kørevej gennem det vestlige beskyttede naturområde ud mod Hovedvejen. Afgørelsen fremgår af bilag 7.

6.4.5.2 §65 Åbeskyttelseslinjen

Vordingborg Kommune har dispenseret fra åbeskyttelsen på vilkår af, at skærmende beplantning bevares og vedligeholdes. Afgørelsen fremgår af bilag 8.

6.5 Miljømæssige forhold

6.5.1 Driftstider

Driftstiderne er fastsat med udgangspunkt i ansøgningen. Det er taget i betragtning, at der er stillet vilkår om støjgrænser i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning jf. nedenstående.

6.5.2 Støj

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", område-type 3 - "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

På den baggrund er der fastsat vilkår om støjpåvirkningen fra råstofgraven i afsnit 3.1.4. Støjpåvirkningen må ikke overskride 55 dB(A) i tidsrummet 07:00-17:00 og 40 dB(A) i tidsrummet 06:00-07:00 på hverdage.

De nærmeste beboelser ud over ejernes ejendom ligger hhv. 150 og 200 meter fra arealet. Beboelsen, der ligger 150 meter fra arealet er en udlejningsejendom, som er ejet af samme ejer som arealet.

Støjpåvirkningen vil især opstå i forbindelse med opstart, hvor overjorden fjernes og i forbindelse med efterbehandlingsarbejdet, da dette arbejde foregår oppe i terrænet og ikke nede i graven bag gravefronten. Der er derfor givet tilladelse til at støje op til 60 dB(A) i forbindelse med dette arbejde.

Derudover kan sorteringsanlæggene medføre en støjgene indtil der er udgravet så meget, at anlæggene kan placeres i bunden af graven. Ansøger oplyser, at der etableres en støjvold nord for graveområdets vestlige del, som vil skærme den beboelsesejendom, der ligger ca. 200 meter væk.

Region Sjællands vurderer, at det med den afstand til beboelserne og etablering af støjvold er muligt at overholde de vejledende støjgrænser.

6.5.3 Støv

Der kan erfaringsmæssigt opstå støvgener i forbindelse med grusgrave. Region Sjælland har fastsat vilkår om, at støv ikke må give anledning til væsentlige ulemper, og at der skal iværksættes foranstaltninger for, at det ikke opstår, jf. afsnit 3.1.4.

Ansøger oplyser, at kørevej og lagerbunker ved behov vandes for at minimere støvgenerne.

Region Sjælland vurderer, at der med de beskrevne tiltag og vilkår i gravetilladelsen ikke vil opstå uacceptable gener ved indvindingen.

6.5.4 Forebyggelse mod forurening

I forbindelse med råstofindvindingen fjernes en del af det dæklag, som beskytter grundvandet mod forurening. Der er derfor behov for at fastsætte vilkår, som forebygger, at forurening opstår.

Tankning af materiel sker ikke i graven, hvilket normalt udgør den største forureningsrisiko.

Erfaringen fra andre indvindingsområder viser, at der sjældent sker større uheld i forbindelse med selve indvinding og bearbejdning af råstoffer.

For at forhindre nedsivning af gødningsstoffer eller pesticider er der fastsat vilkår om, at der ikke må gødskes eller bruges pesticider/sprøjtemidler på de gravede eller efterbehandlede arealer.

6.5.5 Graveafstande og periferiskråninger

Formålet med at fastsætte mindste tilladelige graveafstande er at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer, til at udføre de planlagte periferiskråninger, mangler.

Vejledning til graveafstande er beskrevet nærmere i bilag 4.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af grusgravens periferiskråninger og for gravning under grundvandsspejlet, tager udgangspunkt i de i ansøgningen angivne gravedybder og koter.

Efterbehandling påbegyndes ved det tilladte areals ydre grænse. De tilladte graveafstande og skråningsanlæg fremgår af afsnit 3.1.8 og 3.1.10.

6.6 Svar fra parter

Region Sjælland har foretaget høring af parter i henhold til afsnit 5.2.2.

Der er i høringsperioden indkommet et høringssvar fra Blåkilde JLJ ApS, Snaphanevej 10, 4720 Præstø:

"Jeg er direktør for Blåkilde JLJ ApS beliggende Hovedvejen 119 4720 Præstø.

Jeg har modtaget denne partshøring hvor mine kommentar er som følger:

Mit udlejningshus Hovedvejen 119A ligger mindre end 150 meter fra indkørsel og grave område. Som jeg kan se på kort, ligger mit beboelses hus 50 meter væk fra der hvor grusgravens indkørsel og udgravning skal finde sted i område 4.

Vi ser frem til den øgede aktivitet og håber på et godt samarbejde med den kommende grusgrav!

Vh Jonas Jørgensen

Blåkilde JLJ ApS"

Region Sjællands Bemærkninger:

Region Sjælland takker for høringssvaret og den positive indstilling til det fremtidige samarbejde.

7 Generelle bestemmelser

7.1 Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke startes, før en endelig afgørelse er truffet med mindre, klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstofftilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Råstofftilladelsen kan tilbagekaldes af Region Sjælland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, hvilket er beskrevet i råstoflovens § 11.

Tilladelse efter vandforsyningsloven kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis forudsætningerne for tilladelsen viser sig urigtige eller ændres væsentligt.

7.2 Tinglysning af deklaration om efterbehandling

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Sjælland en deklaration på ejendommen om de varige vilkår vedrørende efterbehandling og brug af arealet.

Afgiften for tinglysningen er 1.660 kr. I henhold til § 10, stk. 5 i lov om råstoffer⁸ skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i grave- og efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Sjælland samt Vordingborg Kommune.

7.3 Tilsyn og besigtigelse

Region Sjælland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynet har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Sjælland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Region Sjælland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

⁸ LBK nr. 124 af 1. februar 2017 af lov om råstoffer

7.4 Udtalelse fra museum vedr. arkæologi forud for indvindingen

Bygherre har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumsloven § 25⁹.

Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til arkæologiske undersøgelser, jf. museumsloven § 27.

Hvis museet i sin udtalelse skønner, at der på arealet ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser, så vil evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse skulle betales af Kulturministeren, jf. museumsloven § 27.

En udtalelse fritager ikke bygherre/indvinder fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men fritager ham/hende for udgifterne til en undersøgelse.

Indvinder kan også få afklaret de arkæologiske interesser igennem en prøvegravning på arealet.

7.5 Grave og efterbehandlingsplan

Efterbehandlingsplanen beskriver de overordnede retningslinjer for efterbehandlingen. De medfølgende skitser, f.eks. placering af søer, beplantning osv., er således ikke nøjagtigt fastlagte.

7.6 Returjord

Der må ikke uden dispensation fra Region Sjælland tilføres hverken forurenede eller ren jord til råstofgraven¹⁰.

Import af råstofferne sand, grus og sten til forarbejdning og/eller produktforbedring forudsætter ikke dispensation fra jordforureningsloven § 52.

7.7 Affald

Olieaffald skal opsamles og afleveres til en kommunal modtageplads for olie- og kemikalieaffald medmindre, kommunalbestyrelsen meddeler fritagelse for afleveringspligten¹¹.

Klude, der benyttes til aftørring af maskiner og andet materiel, skal opbevares og bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om opbevaring og bortskaffelse af farligt affald.

7.8 Entreprenørtanke

Entreprenørtanke skal være typegodkendte, og der skal være mærkeskilt på tankene med oplysninger om fabrikantens navn, hjemsted, tankrumfang, tanktype, fabrikationsnummer og fabrikationsår.

Tankene i grusgraven skal desuden være typegodkendt og opstillet efter Olietankbekendtgørelsen¹² og ADR reglerne¹³.

⁹ LBK nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven.

¹⁰ LBK nr. 282 af 27. marts 2017 af lov om forurenede jord.

¹¹ Bek. nr. 1309 af 18. december 2012 om affald, §§ 61 og 63.

¹² Bek. nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, kap. 2.

¹³ Bek. nr. 1223 af 30. oktober 2015 om vejtransport af farligt gods.

7.9 Byggeloven

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om byggetilladelse til dette i kommunen. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne eller lignende. Der henvises til det gældende bygningsreglement.

7.10 Grundvand

Der må ikke uden særlig tilladelse foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.

Der må ikke uden særskilt udledningstilladelse foretages udledning af vand fra grusvask og vand fra vask af materiel.

7.11 Digesvaler

Digesvaler er fredet. Skrænter og skrån timer, hvor digesvalerne har etableret reder, må ikke graves inden for ynglesæsonen fra 1. april til 31. august.

7.12 Ledningsregisteret

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger i ledningsregistret (LER.dk) om ledningsføringer, der kan påvirkes af gravningen¹⁴.

7.13 Teleledninger

I henhold til § 5 i lovebekendtgørelse om graveadgang¹⁵ skal enhver, der foretager bygnings-, jordarbejder eller iværksætter andre foranstaltninger, forespørge telefonselskaberne med mindst 8 dages varsel, om der findes ledninger eller anlæg, der nødvendiggør særlig hensyn.

7.14 Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Sjælland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske elektronisk efter anvisning af Region Sjælland.

7.15 Indberetning om boringer.

Resultatet af udførelse af boringer m.v. efter råstoffer på ejendommen skal inden 3 måneder efter udførelsen indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser på særlige skemaer. Inden for samme frist skal resultater af geofysiske undersøgelser og andre råstofundersøgelser, herunder om råstoffernes kvalitet, indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser.

7.16 Underretning ved konkurs mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

¹⁴ LBK nr. 578 af 6. juni 2011 om registrering af ledningsejere.

¹⁵ LBK nr. 741 af 1. juni 2015 om graveadgang og ekspropriation mv. til kommunikationsformål.

7.17 Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer, skal registreres ved Skat, myndighed@skat.dk. Region Sjælland orienterer skattemyndigheden om afgørelsen.

7.18 Yderligere vilkår og ændringer

Region Sjælland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Fastsættelse af eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, hvis der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

8 Offentliggørelse og klagevejledning

8.1 Generel klagevejledning

Tilladelsen til råstofindvinding med tilhørende andre afgørelser vil blive offentliggjort den 22. februar 2018 ved annoncering på Region Sjællands hjemmeside.

Afgørelserne kan påklages inden 4 uger fra de er offentligt annonceret.

Hvis du ønsker at klage over afgørelserne, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via siden "Nævnenes Hus, Miljø- og Fødevareklagenævnet". Du logger på via borger.dk eller via virk.dk med NEM-ID. Klagerne sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er rettidigt indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen inden kl. 23.59 på den dag, hvor klagefristen udløber.

Privatpersoner, virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder skal betale et gebyr for behandling af en klage ved Miljø- og Fødevareklagenævnet på henholdsvis 900 kr. for privatpersoner og 1800 kr. for virksomheder, organisationer eller offentlig myndighed. Nævnenes Hus opkræver et gebyr for hver selvstændig klageskrivelse. Hvis flere klageberettigede indgiver en samlet klage, betales ét klagegebyr. Hvis blot en af klagerne er en virksomhed, en organisation eller en offentlig myndighed opkræves gebyrsatsen gældende for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Formanden fastsætter en frist for indbetaling af gebyret. Indbetales gebyret ikke inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Et indbetalt klagegebyr tilbagebetales, hvis

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Nævnenes Hus' hjemmeside.

8.2 Klage over Region Sjællands afgørelser

8.2.1 Råstoftilladelsen og vurderinger efter Habitatdirektivet

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen.
- Offentlige myndigheder.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Enhver med en individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Rettidig klage efter denne lov har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse kan indbringes for domstolene inden 12 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

8.2.2 VVM screening

Klageberettigede

- Enhver, der har en retlig interesse i sagens udfald.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen

Rettidig klage efter denne lov har ikke opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

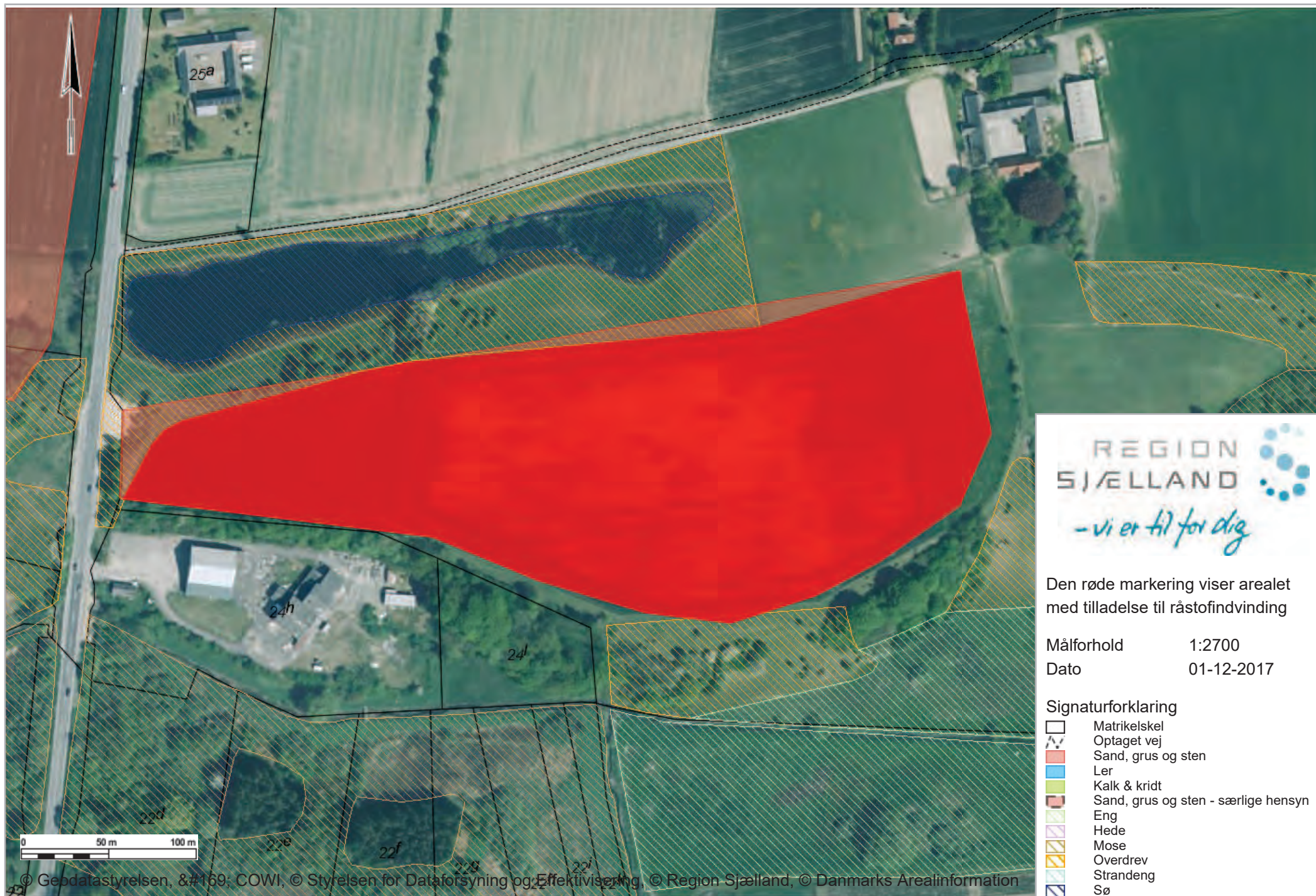
Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse kan indbringes for domstolene inden 12 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

8.3 Orientering

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Vordingborg Kommune
- Vordingborg Forsyning
- Faksinge-Gishale vandværk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening i Vordingborg Kommune, vordingborg@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Embedslægeinstitutionen for Sjælland, sjl@sst.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, fbr@fbr.dk
- Museum Østdanmark, museerne@museerne.dk
- Friluftsrådet fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet Kreds Storstrøm: jakobsen.terkel@gmail.com
- Slots- og Kulturstyrelsen, fortidsminder@slks.dk
- Skat, myndighed@skat.dk

Derudover orienteres øvrige høringsparter jf. afsnit 5.2.2

Den røde markering viser arealet
med tilladelse til råstofindvinding

Målforhold 1:2700
Dato 01-12-2017

Signaturforklaring

	Matrikelskel
	Optaget vej
	Sand, grus og sten
	Ler
	Kalk & kridt
	Sand, grus og sten - særlige hensyn
	Eng
	Hede
	Mose
	Overdrev
	Strandeng
	Sø

Grave- og efterbehandlingsplan

Bårse graveområde, Faksinge delområde

Matr. Nr. 24a Bårse By, Bårse, Hovedvejen 117, Præstø

Udarbejdet af Råstofkonsulent v/Heidi Ritterbusch

for E. Hedegaard APS, Pilestrædet 2, 4880 Nysted

Januar 2018

Indhold

1. GRAVEPLAN.....	2
Omfanget af indvindingen.....	2
Skråningshældninger under gravning	2
Placering af udkørsel, anlæg, mandskabsskur mv.	2
Anlægs- og gravefaser	2
2. EFTERBEHANDLINGSPLAN	4

Bilag 1 – Graveplan kort

Bilag 2 – Efterbehandlingsplan kort

1. GRAVEPLAN

Omfanget af indvindingen

Der indvindes råstoffer **over grundvandsspejl** på hele arealet med de på vedlagte graveplan viste gravegrænser/afstande.

Indvinding over grundvandsspejl sker ved at muld og overjord afgraves hver for sig og lægges i depot i form af støjvolde indenfor det tilladte areals yder grænser, hvorefter råstofferne opgraves med gummiged fra foden af gravefronten. Der indvindes mellem 8-14 meter råstoffer over grundvandsspejl, afhængigt af tykkelse af overjord og forekomstens beskaffenhed.

Der indvindes råstoffer **under grundvandsspejl** på størstedelen af arealet – dog aldrig tættere på områdets afgrænsning end tilladt i råstoftilladelsen.

Indvindingen under grundvandsspejl sker ved opgravning med gravemaskine og forventes at ske til kote ca. 0 hvilket svarer til ca. 4-5 meter under grundvand.

Skråningshældninger under gravning

For at udnytte råstofferne på arealet så godt som muligt, og idet der vurderes at være tilstrækkeligt overjord samt ikke-salgbare materialer til rådighed til efterbehandling, indvindes der med så stejl en gravefront som muligt helt ud til det tilladte areals grænse. Dog aldrig tættere på skel end 3 meter. Se nærmere nedenfor under efterbehandling.

Der foretages løbende indskiftning, så hurtigt som det er praktisk muligt efter bortgravning af råstofferne langs områdets grænse, således at der ikke i længere perioder henstår skråninger med risiko for skred.

Placering af udkørsel, anlæg, mandskabsskur mv.

Udkørslen fra grusgraven etableres som vist på vedlagte graveplan og i henhold til vilkår fra Vordingborg Kommunes tilladelse. Her er gode oversigtsforhold og placeringen vurderes at være optimal i forhold til trafiksikkerhed.

Mandskabsfaciliteter og anlæg placeres i grusgraven længst væk fra indkørslen og opstilles i bunden af grusgraven således at disse er bedst muligt afskærmet ifht. støj. Placeringen mod øst forventes også at modvirke hærværk og tyveri, idet anlæg, maskiner mv. ikke på noget tidspunkt vil være synlige fra hovedvejen.

Stationær brændstoftank (2.000 L) stilles efter aftale med lodsejer på dennes ejendom, Hovedvejen 117, i ladebygning og er forsynet med spildbakke der kan rumme hele tankens volumen. Således undgås risiko for spild af brændstof i selve grusgraven tæt på sårbare vandhuller mv.

Der anvendes ikke mobile tanke til anlæg, idet der etableres el til drift af disse. El-kabel nedgraves langs med adgangsvejen ud til Hovedvejen. Dette vil ske efter særskilt ansøgning til SEAS om tilslutning.

Kørende materiel parkeres udenfor driftstid i lade på lodsejers ejendom og vil således henstå godt beskyttet ifht. tyveri og hærværk, og på befæstet areal.

Anlægs- og gravefaser

Råstofindvindingen etableres og forventes udført i form af 5 faser som geografisk set fordeler sig på 4 delområder (skitseret i vedlagte graveplan)

Overordnet set startes indvindingen i områdets østligste og lavest liggende del, og graveretningen er herefter mod vest over en bred gravefront. Indvinding og efterbehandling ved indskiftning sker løbende hen over de forskellige faser, således at de indtegnede grænser mellem delområder er vejledende. Forløbet er skitseret herunder.

I fase 1 (anlægs- og indvindingsfase) sker følgende:

- Der etableres/anlægges overkørsel til Hovedvejen (rute 151) og kørevej langs områdets sydlige grænse.
- Der etableres vandforsyning til mandskabsskur og strømforsyning til stationære anlæg.
- Der afrømmes muld/overjord ved kørevej samt i delområde 1. Afrømmet materiale anvendes til at etablere støjvolde/ muld- og overjordsdepoter langs kanterne af delområde 2, 3 og 4.
- Der indvindes råstoffer over grundvandsspejl på den østligste del af delområde 1 til ca. kote 6, således at der skabes plads til mandskabsskur, tør- og vådsorteringsanlæg
- Der etableres vandhul/gravesø med bund i ca. kote 1-2 samt sedimentationsbassin til grusvask
- Der etableres adgangsvej til Maglehøjgård hvor brændstoftank til kørende materiel opbevares.

I de første ca. 6 mdr. af fase 1 - indtil der er etableret plads til tørsorteringsanlæg i den nye grusgrav - transporteres de opgravede råmaterialer til grusgraven på Risbyvej til forarbejdning.

I fase 2 (indvindingsfase) sker følgende:

- Afrømning af muld- og overjord i delområde 2 og deponering heraf langs kanterne af delområde 3.
- Indvinding af råstoffer over grundvandsspejl i område 2
- Indvinding af råstoffer under grundvandsspejl i de dele af delområde 1 hvor anlæg mv. ikke står

I fase 3 (indvindingsfase) sker følgende:

- Afrømning af muld- og overjord i delområde 3 som sammen med depoter fra tidligere delområder anvendes til opbygning af skrånninger i delområde 1 og 2
- Indvinding af råstoffer over grundvandsspejl i delområde 3
- Indvinding af råstoffer under grundvandsspejl i delområde 2
- Efterbehandling af dele af skrånninger i delområde 1 og 2 ved indskiftning.

I fase 4 (indvindingsfase) sker følgende:

- Afrømning af muld- og overjord i delområde 4, som sammen med depoter fra tidligere faser anvendes til opbygning af skrånninger i delområde 2 og 3.
- En del overjord lægges i depot til efterbehandling i delområde 4.
- Indvinding af råstoffer over grundvandsspejl i delområde 4
- Indvinding af råstoffer under grundvandsspejl i delområde 3

I fase 5 (afslutningsfase) sker følgende:

- Evt. tilbageværende råstoffer i delområde 4 samt under tidligere overjordsdepoter, kørevej mm. indvindes
- Der efterbehandles færdigt i alle delområder.
- Alle anlæg, installationer mv. nedlægges/fjernes
- Overkørsel til Hovedvejen (rute 151) nedlægges/fjernes

2. EFTERBEHANDLINGSPLAN

Efterbehandlingen foretages løbende som skitseret ovenfor og sker ved opbygning af skråningerne med overjord og ikke-salgbare materialer (indskeftning).

Der vurderes at være i størrelsesordenen 250.000 til 300.000 m³ overjord og ikke-salgbare materialer til rådighed på arealet. Ved opbygning af skråninger med gennemsnitlig hældning på 1:2, forventes et behov for mellem 175.000 og 225.000 m³ materialer hertil. Overskydende overjord sælges som fyldjord til projekter med behov for sådanne materialer, eller anvendes til efterbehandlingen.

Efterbehandlingen kan således med indskiftning af overjord mm. udføres uden at skulle neddoze/anvende værdifulde råstoffer.

Der efterbehandles til ekstensivt landbrug (græssende kreaturer) og næringsfattig natur med sø.

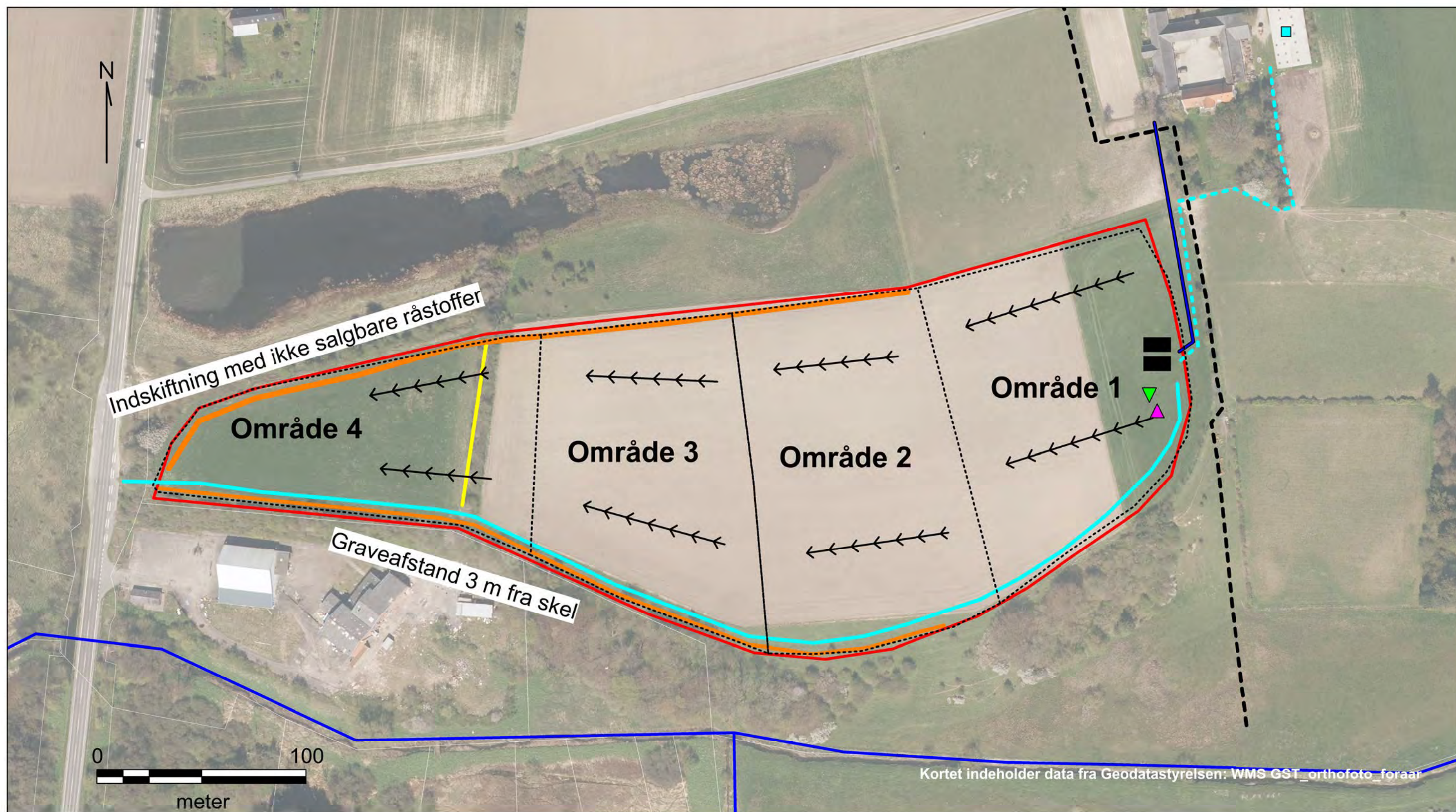
Sø efterlades med en 13 meter bred sikkerhedszone med hældning 1:5

Der anvendes ikke pesticider eller gødning (andet end hvad der evt. tilføres fra græssende kreaturer) på arealet under eller efter råstofindvinding.

Skråninger etableres generelt med gennemsnitlig hældning på 1:2 svingende mellem 1:1,5 og 1:3 og det tilstræbes at skabe et naturligt og varieret/bølgende udseende på skråningerne. Sydendt skrånning langs overdrev i områdets vest og nordvestlige del reetableres enten ved indskiftning af ikke-salgbare råstofmaterialer til en gennemsnitlig hældning på 1:1 svingende mellem 1:0,75 og 1:1,5.

På vedlagte kortbilag er skitseret hvorledes området kan efterbehandles under forudsætning af at der på dele af området (herunder den nye sydvendte skrånning som vil opstå) ikke udlægges muld. Dette giver mulighed for at næringsfattig natur kan opstå.

Der etableres ikke beplantning på arealet.

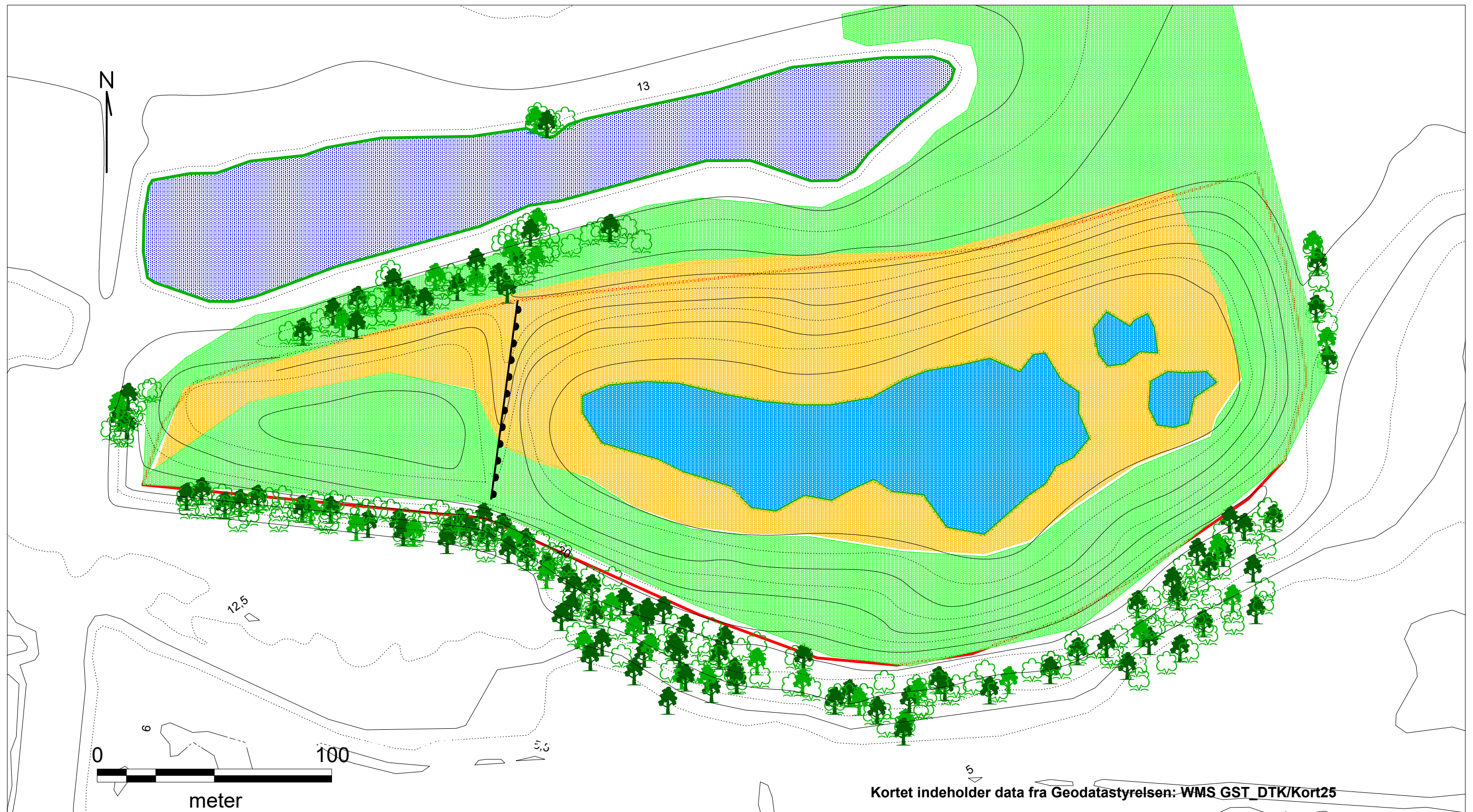
Signaturforklaring

	Brændstoftank og parkering af gravemaskine udenfor driftstid		Indkørsel/vejadgang samt strømkabel til anlæg
	Vådsorteringsanlæg		Mandskabsskur og container
	Tørsorteringsanlæg		Støjvolde/overjordsdepot
	Kørevej til lade		Tinglyst vandlejning
	Brugsvand til mandskabsskur		
	Beskyttet jorddige		
	Graveretning		
	Gravefaser		

Bilag 1 - Graveplan kort

Bårse graveområde - Faksinge

Udarbejdet af
Råstøfkonulenten v/Heidi Ritterbusch
for E. Hedegaard APS v/Erik Rasmussen
Dato 12-01-2018

Signaturforklaring

- Tilladt område/efterbehandlingsgrænse ved indskiftning
- Reetableret dige
- 🌳 Skov/buske
- Område med næringsfattig natur
- Område med afgrænsning af kreaturer
- Sø med lavvandszone

Bilag 2 Efterbehandlingsplan kort

Bårse graveområde - Faksinge

Udarbejdet af
 Råstøfkonsulent v/Heidi Ritterbusch
 for E. Hedegaard APS v/Erik Rasmussen
 Dato 12-01-2018

VVM screening i forbindelse med ansøgning om indvinding af råstoffer på del af matr. nr. 24a, Bårse By, Bårse i Vordingborg Kommune

Projektet

Region Sjælland har modtaget ansøgning om indvinding af råstoffer på del af matr. nr. 24a, Bårse By, Bårse i Vordingborg Kommune.

Arealet udgør ca. 6 ha, og der er ansøgt om en gravedybde op til ca. 20 meter. Det forventes, at der skal indvindes 60.000 m³ sand, grus og sten årligt, heraf 5.000 m³ under grundvandsspejl. Derudover ansøges der om, at sælge samlet op til 100.000 m³ overjord. Materiel på arealet udgøres af en gummiged/læssmaskine, en gravemaskine, et anlæg til tørsortering og et anlæg til vådsortering.

Screening efter bilag 3 i VVM bekendtgørelsen

Det ansøgte område er omfattet af bilag 2 i VVM bekendtgørelsen, under ”råstofindvinding fra åbne brud” og skal dermed screenes for VVM pligt. VVM-pligten indtræder, hvis det anmeldte kan antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet.

1. Anlæggets karakteristika	
Anlæggets dimensioner	Arealet der udgraves er ca. 6ha, og den forventede gravedybde er op til 20 meter. Der er ansøgt om at indvinde 60.000 m³ årligt. Til arbejdet anvendes en gummiged/læssemaskine, en gravemaskine, et anlæg til tørsortering og et anlæg til vådsortering. Gravearealet anvendes i dag som landbrugsmark
Kumulation med andre projekter	Ca. 400 meter fra arealet ligger en mindre aktiv grusgrav. Gravene ligger for langt fra hinanden til at støv og støj kan udgøre en kumulativ påvirkning. Åbningen af en ny grusgrav vil betyde, at den samlede lastbiltrafik på Hovedvejen øges. Der er dog tale om en ret stor vej, hvor trafikken fra graven kun vil udgøre en meget lille del af den samlede trafik. Region Sjælland vurderer ikke, at projektet i kumulation med andre projekter vil udgøre en væsentlig påvirkning.
Anvendelsen af naturressourcer	Der anvendes ca. 25.000 liter diesel pr. år som drivmiddel, og ca. 200 liter hydraulikolie pr. år. Herudover udgør de indvundne ressourcer en naturressource.
Affaldsproduktion	Der produceres max 400 liter olieprodukter pr. år. Olieprodukter fjernes af servicemontør som del af serviceaftale. Almindeligt brændbart affald fra mandskabsskur mv. fjernes via aftale med lodsejer fra Maglehøjgård. Metalskrot (slidte sold og maskindele mv.) opbevares midlertidigt og i kortere perioder i aflåst container og afhentes herefter af produkthandler. Region Sjælland vurderer, at bortskaffelse og håndtering af det producerede affald fra f.eks. reservedele, olierester, klude m.m., kan ske inden for rammerne af de eksisterende

	godkendte affaldsordninger i Vordingborg Kommune.
Forurening og gener	Region Sjællands vurderer, at der kan opstå støjgener i forbindelse med råstofindvindingen. Ud over ejerne af arealet ligger der to beboelser hhv. 150 og 200 meter fra arealet, hvoraf den der ligger 150 meter fra er en udlejningsejendom, som er ejet af samme ejer som arealet. Støjpåvirkningen vil især opstå i forbindelse med opstart, hvor overjorden fjernes og i forbindelse med efterbehandlingsarbejdet, da dette arbejde foregår oppe i terrænet og ikke nede i graven bag gravefronten. Derudover kan sorteringsanlæggene medføre en støjgene indtil der er udgravet så meget, at anlæggene kan placeres i bunden af graven. Ansøger oplyser, at der etableres en støjvold nord for graveområdet vestlige del, som vil skærme den beboelsesejendom, som ligger ca. 200 meter væk. Region Sjællands erfaring er, at det med den afstand der er til beboelserne er muligt at overholde de vejledende støjgrænser. Derudover kan der erfaringsmæssigt opstå støjgener i forbindelse med grusgrave. Ansøger oplyser, at kørevej og lagerbunker ved behov vandes for at minimere støjgenerne. Region Sjælland vurderer, at der med de beskrevne tiltag og vilkår i gravetilladelsen ikke vil opstå uacceptable gener ved indvindingen.
Risikoen for uheld, navnlig under hensyn til de anvendte stoffer og teknologier	Erfaringen fra andre indvindingsområder viser, at der sjældent sker større uheld i forbindelse med selve indvinding og bearbejdning af råstoffer. Det er oplyst at der ikke tankes i graven, og at affald opbevares, som beskrevet ovenfor. Region Sjælland vurderer ikke, at det ansøgte udgør forøget risiko for forurening.

2. Anlæggets placering

Den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan blive berørt af anlægget, skal tages i betragtning, navnlig:

Nuværende arealanvendelse	Arealet benyttes i dag som landbrugsareal. Arealet er udlagt som råstofgraveområde.
Naturressourcernes relative	Området er udpeget som OSD (Område med Særlige

rigdom, kvalitet og regenereringskapacitet	drikkevandsinteresser) Der vil i begrænset omfang blive indvundet råstoffer under grundvand. Det er i ansøgningen forudsat, at arealet efterbehandles til naturområde, og det stilles normalt vilkår i tilladelsen om, at det efterbehandlede areal ikke gødes eller sprøjtes. Da der ikke tankes eller opbevares affald på arealet vurderes risikoen for uheld for begrænset. På den baggrund vurderer Region Sjælland ikke, at der vil være en risiko for væsentligt påvirkning af grundvandet som følge af indvindingen.
Det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder: <i>a) vådområder</i> <i>b) kystområder</i> <i>c) bjerg- og skovområder</i> <i>d) reservater og naturparker</i> <i>e) Vadehavsområdet</i> <i>f) områder, der er registreret, beskyttet eller fredet ved national lovgivning, EF-fuglebeskyttelsesområder og habitatområder.</i> <i>g) områder, hvor de fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet</i> <i>h) tætbefolkede områder</i> <i>i) vigtige landskaber set ud fra et historisk, kulturelt, arkæologisk, æstetisk eller geologisk synspunkt.</i>	Nærområdet er præget af landbrug og spredt bebyggelse uden væsentlige naturværdier. Umiddelbart nord for arealet ligger en sø, der er opstået som følge af tidligere tørvegravning. Søens vandspejl ligger højere end grundvandsspejlet, hvilket viser, at der ikke er hydraulisk kontakt mellem søen og grundvandsspejlet. En mulig midlertidig sænkning af grundvandsspejlet som følge af indvinding under grundvand, forventes derfor ikke at påvirke søens vandspejl. Ca. 1,2 km væk ligger et Natura 2000 område, der omfatter habitatområdet ” Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund” og fuglebeskyttelsesområdet ” Præstø Fjord, Ulvshale, Nyord og Jungshoved Nor”. Afstanden gør, at Region Sjælland ikke vurderer, at der er risiko for, at den ansøgte gravning vil påvirke Natura2000 området.

3. Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

De potentielle væsentlige virkninger af anlægget skal ses i relation til de kriterier, der er anført under 1 og 2 ovenfor og navnlig under hensyn til:

Påvirkningernes omfang (geografisk område og personer der berøres)	Nærområdet er præget af intensivt dyrket landbrugsareal og enkelte spredte beboelser. Ud over ejerens beboelse ligger der to beboelser hhv. 150 og 200 meter fra arealet. Disse beboelser kan i perioder at blive påvirket af støj og støv. Der vil i råstoftilladelsen blive stillet vilkår for støj i henhold til støjvejledningen. Derudover stilles der vilkår om begrænsning af støvpåvirkning.
Påvirkningernes grænseoverskridende karakter	Ingen
Påvirkningsgrad og kompleksitet	Det vurderes at påvirkningsgraden generelt er lille. Beboerne tæt ved arealet kan i perioder opleve generende støj og støv.
Påvirkningens sandsynlighed	Der vil ske en påvirkning af omgivelserne, men det vurderes ikke sandsynligt, at omgivelserne påvirkes i væsentligt omfang på baggrund af det ansøgte og som følge af de vilkår, der fastsættes i indvindingstilladelsen.
Påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet	Der søges om en 10-årig tilladelse til råstofindvinding. Når råstofferne er fuldt udnyttede eller hvis indvindingen standses har ansøger max. 1 år til at efterbehandle arealet. Landskabet vil efter råstofgravningen ændres ved, at koten på det areal, der er gravet vil være sænket, og at landskabet deraf vil være ændret.

Samlet vurdering

Baseret på det ansøgte, og de vilkår der normalt fastsættes i en tilladelse til råstofindvinding, vurderer Region Sjælland ikke, at råstofindvindingen vil medføre væsentlig indvirkning på miljøet.

Dato: 25.04.2017

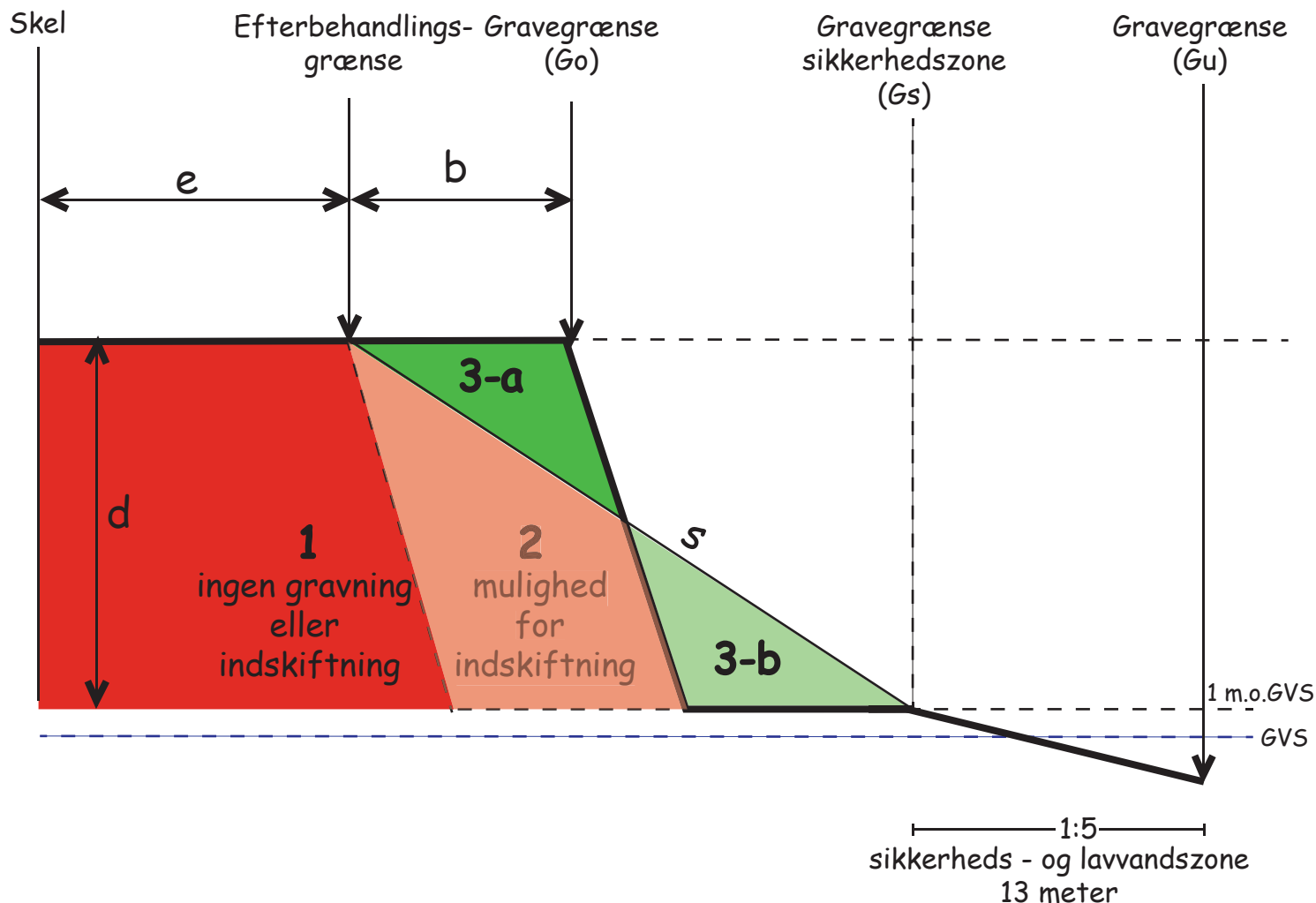
Bilag 1: VVM pligt

18. Råstofindvinding fra åbne brud, hvor minestedets areal er over 25 hektar, eller tørvegravning på et areal over 150 hektar.
19. Råstofindvinding fra åbne brud med en samlet indvindingsperiode på mere end 10 år med undtagelse af indvinding inden for de i en endeligt vedtaget kommuneplan eller råstofplan⁸⁾ udpegede graveområder.
31. Rydning af fredskov, der er ældre end 20 år og større end 30 ha i de i kommuneplanen planlagte skovrejsningsområder, og hvor der ikke sker tilplantning af mindst et tilsvarende areal, medmindre den ryddede skov af den statslige skovmyndighed er erklæret for værende uden væsentlig skovdyrkningsmæssig, biologisk, landskabelig eller rekreativ værdi

Bilag 2. VVM screening

1. (d) Nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse.
2. (a) Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning
2. (c) Geotermiske borer, vandforsyningsboringer

Graveafstande og skråningsanlæg

- b = afstanden mellem gravegrænsen og efterbehandlingslinien (m)
- d = gravedybde (m) (regnet indtil 1 meter over højeste grundvandsspejl)
- e = minimal afstand fra efterbehandlingsgrænsen til skel (m)
- G = gravegrænse (m) (minimal graveafstand fra skel, før evt. indskiftning samt efterbehandling)
- s = skråningens anlæg (ved anlæg på 1:3 er s=3)
- 1 = ingen indvinding
- 2 = Der kan efter aftale tillades gravning i forbindelse med indskiftning, kun i blivende skråninger.
- 3 = Ved efterbehandling udjævnes skråningen fra 3-a til 3-b

Beregning af minimal graveafstand (G)

Gravning over grundvandsspejl:

$$G_o = e + (\frac{1}{2} \times d \times s)$$

Graveafstand til sikkerhedszone

$$G_u = e + (d \times s)$$

Gravning under grundvandsspejl:

$$G_u = e + (d \times s) + 13$$

Sikkerheds - og lavvandszone

Sikkerhedszone ved gravning under grundvandsspejl udføres i friktionsmaterialer som anlæg 1:5, 5 meter over og 8 meter ud i søen fra .højeste grundvandsstand

SKEMA TIL INTERN HØRING

Sag om Ansøgning om erhvervsmæssig råstofindvinding på 6 ha af Hovedvejen 117, 4720 Præstø - matr.nr. 24a, Bårse By, Bårse

Koordinerende sagsbehandler (KS):	jebm	Evt. Sagsnr.: 17/7780	
Dato for høringstart:	03-04-2017	Evt. ansøgnings dok.nr.:	
Svar skal foreligge senest:	Haste høring¹: Nej ☒ Ja ☐ Hvis ja, besvares hurtigst muligt og send mail til KS, når høringen er besvaret		Ønskes ad-hoc gruppe: Ja ☐
17-04-2017			

Kort sagsresumé

Den årlige råstofindvinding på 60.000 m³ er planlagt i perioden 2017 - 2027. Gravedybden er planlagt til 20 m under terræn. Der opstilles en 2000 L brændstoftank på Maglehøjgård (Hovedvejen 117, 4720 Præstø). Der skal ske tør- og vådsortering.

Vejadgang er planlagt via Rute 151 – Hovedvejen.

Plan & Byg:	
Land & Miljø:	
Trafik & Park:	
Kommunale Bygninger:	

Høring internt i administrationen

I skemaet nedenfor skal disse 3 punkter følges:

1. Bemærkninger til det ansøgte, - skriv også hvis der ikke er bemærkninger.
2. Kræver det ansøgte en tilladelse, godkendelse eller dispensation? Har faggruppen i sinde at give dette?
3. Hvis høringen ikke kan behandles, fordi sagen ikke er fuldt oplyst, skriv da hvilke oplysninger du mangler for at kunne besvare høringen.

Hvis der mangler oplysninger indsamler KS de supplerende spørgsmål, og kontakter ansøger for at få de manglende oplysninger, med mindre andet aftales mellem sagsbehandler og KS.

Afdeling og Faggruppe	Relevant høringspart	Initialer og dato	Bemærkninger jf. pkt. 1 – 3, som beskrevet ovenfor
Plan & Byg			
Plan			
Byg			
Land og Miljø	x		
Land-teamet			
Natur		Jebm/03-04-2017	Kræver dispensation fra nbl § 3 og § 16 samt museumsloven (beskyttede diger)
Landbrug			
Landzone		Jebm/03-04-2017	Opstilling af mandskabsskur og container kræver landzonetilladelse
Vand-teamet	x		
Grund- og drikkevand		11-4-2017 ERRA	Gravning under grundvandsspejlet skal tillades med en grundvandssænkningstilladelse. Våd sortering der anvender

¹ Afkrydsningsfelt: Dobbeltklik på feltet, der ønskes udfyldt

			overfladevand fra gravesø skal tillades som vandindvindingstilladelse. Vordingborg Kommune er myndighed.
Spildevand		4/4-2017 Jofe	Såfremt der forekommer husspildevand i forbindelse med råstofgravningen, skal spildevandsgruppen kontaktes.
Vandløb	x	21/4-2017 biaj	I området er der planer om at genslynge vandløbet (Risby Å), samt bruge området til vandparkering, som led i en helhedsplan for Tubæk Å system. Dog overlapper vandparkeringsområdet ikke umiddelbart med graveområdet. Der foreligger også et genslygningsprojekt umiddelbart nedstrøms graveområdet. Obs på vandløbets vandføring ifb. med en evt. grundvandssænkning. Udledning og vandindvinding til/fra vandløb skal godkendelse. Vordingborg Kommune er myndighed
Miljø-teamet	x		
Affald			
Virksomhed	X	Bjen 4.4.2017	Det vil være Regionen, der giver tilladelse til råstofindvinding og de fører også tilsynet.
Jordforurening		Bejoh 10/4 - 2017	Umiddelbart syd for graveområdet er en forureningskortlagt ejendom (Hovedvejen 119). Da råstofindvindingen ikke foregår på den kortlagte ejendom, har jordforureningsgruppen ingen bemærkninger til sagen.
VVM-teamet	x	11-4-2017 ERRRA	I VVM spørgsmål er regionen myndighed i forbindelse med råstofindvinding.
Trafik & Park Vej	x	Jete 18-04-17	Der skal ansøges særskilt om ny vejadgang. Vi ønsker flere oplysninger om forventet trafikmængde og vejadgangens dimensionering for at kunne tage stilling til spørgsmålet. Ansøger kan kontakte vejmyndigheden på jete@vordingborg.dk.
Park			
Havne			
Kommunale Bygninger			
Øvrige interne høringsparter			

Høring af andre myndigheder/samarbejdsparter

Ekstern høringspart	Bemærkninger

Adresser til eksterne myndigheder og samarbejdspartnere kan findes på:

O:\Miljø og Teknik\Fælles\Procedure til interne høringer og samordning af afgørelser\Intern høring – Adresser til eksterne høringsparter

Land og Miljø

[O:\Miljø og Teknik\Fælles\Procedure til interne høringer og samordning af afgørelser\Intern høring - Adresser til eksterne høringsparter\Land og Miljø](#)

Plan og Byg

[O:\Miljø og Teknik\Fælles\Procedure til interne høringer og samordning af afgørelser\Intern høring - Adresser til eksterne høringsparter\Plan og Byg](#)

Trafik og Park

[O:\Miljø og Teknik\Fælles\Procedure til interne høringer og samordning af afgørelser\Intern høring - Adresser til eksterne høringsparter\Trafik og Park](#)

E. Hedegaard APS
v/Erik Rasmussen
Pilestræde 2
4880 Nysted

Sagsnr.: 17/18463
Dok.nr.: 183305/17

Afdeling for Byg Land og Miljø

Sagsbehandler
Erik Rasmussen
55 36 24 86
erra@vordingborg.dk

22. december 2017

**Tilladelse til grundvandssænkning i forbindelse med indvinding af 5.000 m³ grus pr. år under grundvandsspejl og tilladelse til indvinding af 80.000 m³ overfladevand fra gravesø til grusvaskning og støvdæmpning på Hovedvejen 117, 4720 Præstø.
Matr.nr. 24a Bårse By, Bårse**

E. Hedegaard APS har den 6. februar 2017 søgt en tilladelse til indvinding af sand og grus på ejendommen på Matr. Nr. 24 a Bårse By, Bårse. Som en del af ansøgningen er der ansøgt om indvinding op til 80.000 m³ vand pr. år fra en gravesø til brug for grusvask og støvdæmpning, samt indvinding af 5.000 m³ grus pr. år under grundvandsspejlet over en 10-årig periode.

Afgørelse

Vordingborg Kommune har i Udvalg for Teknik og Miljø den 4. oktober 2017 vedtaget at give tilladelse, dog kan udvalget ikke godkende, at der gives tilladelse i henhold til vandforsyningslovens § 26 med mindre ansøger kan sikre, at vandforsyningen til vandværket ikke ødelægges.

Vordingborg Kommune meddeler derfor hermed tilladelse til indvinding af 80.000 m³ vand pr. år til grusvask og støvdæmpning, samt tilladelse til sænkning af grundvandsspejl i forbindelse med gravning af 5.000 m³ grus under grundvandsspejlet så længe den tilhørende råstoftilladelse gælder (råstoftilladelsen forventes givet i 2018 med udløb i 2028).

Tilladelsen er givet efter vandforsyningsloven nr. 125 af 26. januar 2017, § 20 stk.1. og § 26.

Tilladelsen gives på vilkår af at:

1. Indvindingen foregår i overensstemmelse med ansøgning af 6. februar 2017
2. Vandet fra grusvaskning skal recirkuleres til gravesøen via sedimentationsbassin.
3. Der må ikke være forbindelse mellem gravesø samt sedimentationsbassin og de omkringliggende søer, moser, enge og vandløb, herunder dræn.

4. Der må ikke fjernes vand fra gravesøen i forbindelse med vådgravning. Vand som opgraves skal umiddelbart ledes tilbage til gravesøen.
5. Når gravesøen etableres, skal den etableres med det størst mulige vandspejl.
6. Gravning under grundvandsspejlet skal fordeles jævnt over hele graveperioden.
7. Gravning under grundvandsspejlet må kun foregå i perioden 15. oktober til 15. marts.
8. Konstateres en sænkning af vandspejlet på mere end 10 cm i mosen/søen nord for graveområdet, løbende mellem to på hinanden følgende samme ugedage (f.eks. fra fredag til fredag), skal gravning og vandindvinding indstilles indtil vandspejlet i mosen/søen har indtaget ligevægt d.v.s. at vandstanden ikke stiger mellem målinger på to på hinanden følgende dage.
9. Skiltning
Der skal ved alle indgangsveje til grusgraven opsættes skilte med følgende tekst:

Grusgrav i drikkevandsområde

Denne grusgrav ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser.

Aflæsning og henkastning af affald og forurenende stoffer som f.eks. olie og kemikalier er derfor forbudt.

I tilfælde af forureningsuheld skal beredskabet alarmeres omgående – ring 1-1-2.

Vordingborg Kommune

Skiltet skal have målene 40 x 60 cm og være med gul bund og sorte bogstaver.

Skiltet skal være vejrbestandigt og være monteret på en galvaniseret stålrørsstander.

Egenkontrol

10. Gravning af grus under grundvandsspejl registreres dagligt med dato og mængde.
11. Indvinding af vand fra gravesø skal måles med vandmåler, der er tilpasset den aktuelle vandmængde. Måleren skal renses og justeres mindst en gang om året inden gravesæsonen påbegyndes.
12. Indvinding af vand fra gravesøen registreres dagligt med dato og mængde.
13. Der skal etableres en vandstandsmåler i den § 3-beskyttede mose/sø nord for det ansøgte område, samt i gravesøen, når søen etableres. Vandstandsmålerne skal markeres med kote, som skal være indmålt i UTM32 og nivelleret i forhold til DVR90 med en nøjagtighed på 1cm.

14. Vandstanden i mosen/søen nord for området og i gravesøen registreres en gang om ugen med dato klokkeslæt og vandstand inden gravning og vandindvinding påbegynder den pågældende dag. På baggrund af resultaterne efter to års gravning under grundvandsspejl reviderer Vordingborg Kommune registreringsfrekvensen.
15. Vandstanden i mosen/søen nord for området registreres med dato og vandstand en gang hver fjortende dag frem til gravning under grundvandsspejlet påbegyndes.
16. Resultater af målinger indsendes til kommunen en gang hvert år inden 1. april.
17. Tilladelsen bortfalder hvis den ikke er udnyttet inden 10 år.

Tilladelsen vil blive annonceret på Vordingborg Kommunes hjemmeside den 22. december 2017, hvorfra klagefristen på 4 uger regnes.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristens udløb.

Klagefristen udløber den 19. januar 2018.

Redegørelse:

Ansøger oplyser:

Der søges om tilladelse til anvendelse af op til 80.000 m³/år vand til grusvask. Vandet indtages fra, og recirkuleres via sedimentations/slambassin til gravesø. Der vil være tale om at vådsorteringsanlæg er i drift typisk 2-3 dage pr. arbejdsuge. Det reelle vandforbrug vil erfaringsmæssigt kun være i størrelsesordenen 50 m³ pr. uge idet mindst 90 % af vandet recirkuleres/genanvendes. En mindre mængde vand vil dog fordampe fra søen og anlægget, og en lille mængde vil fjernes fra grusgraven som fugt i de vaskede råstoffer. Således er der tale om et reelt vandforbrug på under 3.000 m³ årligt.

Indvunden mængde:

Ansøgningen vurderes ud fra en indvinding på 5.000 m³ grus pr. år, som svarer til en vandindvinding på 5.000 m³ vand pr. år. Desuden indvindes af 80.000 m³ vand pr. år med en recirkulerings procent på 90%. Det vurderes at svare indvinding af 8.000 m³ vand pr. år hvori indgår vand til støvdæmpning, som antages at svare til omkring 500 m³ pr. år.

Ansøgningen vurderes derfor som maksimalt vandindvinding af overfladevand fra gravesø på 13.000 m³ pr. år.

Påvirkning af vandspejl

Der er beregnet påvirkning af grundvandsspejl på grund af udgravning samt indvinding til grusvask og støvdæmning. Der er beregnet påvirkning af grundvandsspejlet, hvis gravning under vandspejlet forgår hele året rundt, og hvis gravning under vandspejlet forgår kun fra 15. oktober til 15. marts. Beregninger er foretaget efter metoden fremlagt i Miljøprojekt nr. 526 fra Miljøstyrelsen fra 2000.

Beregning af påvirkning af vandspejlet i grundvandsmagasin vises i tabellen nedenunder. Hvis der graves under vandspejlet hele året rundt, bliver vandspejlet nedsænket ca. 2 cm omkring grusgraven og lige under 1 cm 500 m fra grusgraven. Hvis der kun graves i vinterhalvåret vil påvirkning på grundvandsspejlet fra lige over 2,6 cm omkring grusgraven til ca. en halv cm 500 m fra grusgraven.

Tabel 1. Beregning af nedsænkning af grundvandsspejl på grund af gravning under vandspejl og indvinding i forbindelse med grusvask og støvdæmpning.

Afstand fra grusgrav	Sænkning af grundvandsspejl	
	Gravning hele året	Gravning i vinter halvåret
50 m	0,019 m	0,026 m
100 m	0,015 m	0,021 m
200 m	0,012 m	0,016 m
300 m	0,010 m	0,013 m
500 m	0,007 m	0,004 m

Påvirkning af vandløb:

Risby Å, som ligger 100 – 200 m syd for udgravningsområdet, er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Åen er målsat i Vandområdeplan 2015-21, til "god økologisk tilstand". I basisanalysen for Vandområdeplanerne er den nuværende tilstand vurderet til "moderat økologisk tilstand" (DVFI 4). Risby Å kan i tørre somre have en minimal vandføring.

Koten på Risby Å ligger mellem 4,5 m og 5,5 m. Det er omkring samme kote på vandspejlet der ligger i borerer der ligger mellem åen og graveområde (se Figur 1). Da der er direkte forbindelse mellem det primære grundvandsmagasin og vandløbet, kan vandforbrug i forbindelse med grusgravning og grusvaskning komme til at reducere vandføring i åen, især i tørre perioder. Hvis vandføring reduceres for meget, kan det komme til at påvirke åens økologiske tilstand.

Påvirkningen af Risby Å vurderes i værste tilfælde, dersom hele vandindvindingen på 13.000 m³ pr. år henføres til vandløbet, at blive en reduktion på højst 0,41 l/s. Naturstyrelsen har udført en vandføringsmåling i Risby Å i baseline tilstand¹ som viser en vandføring på 26,7 l/s. Dermed vil vandføring i Risby Å reduceres med højst 1,5 % i baseflow tilstand.

Påvirkning af naturområder:

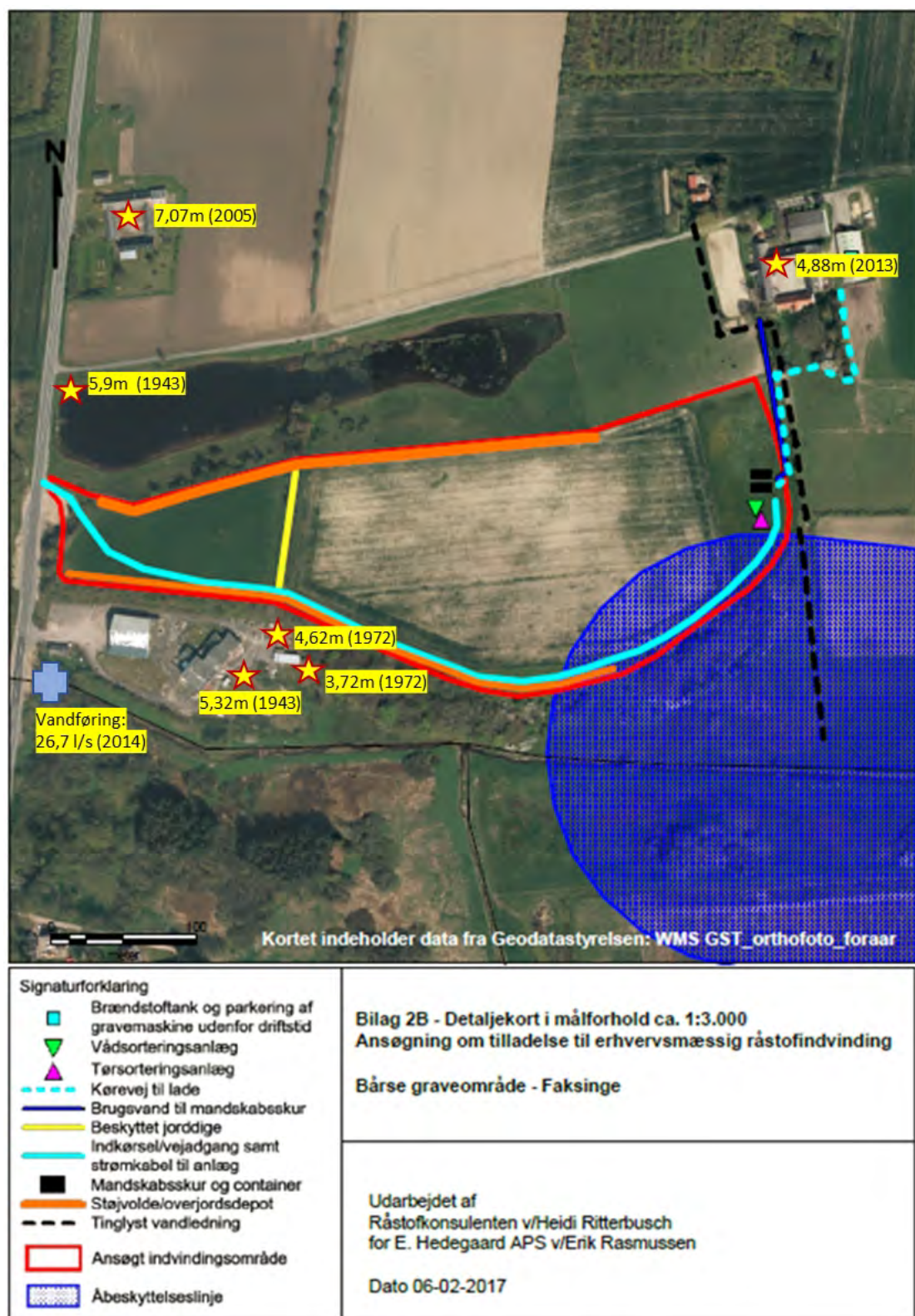
Det ansøgte område befinder sig mindre end 50 m syd for en § 3-beskyttede mose og sø. Det er nødvendigt at vurdere en eventuel påvirkning af vandstanden i mosen og søen fra grusgravning.

Ifølge GEUS' Jupiter database er der seks borerer etableret i området: tre borerer mindre end 50 m syd for graveområde, en ved søen, en på en gård 100 m nord for søen og en i gården 100 m nordøst for graveområde. Borerer og graveområde vises i Figur 1. Alle borerer er filtersat i det primære grundvandsmagasin (Skrivekridt), som har direkte hydrologisk kontakt til sand og grus i graveområdet. Koten for grundvandsspejlet målt i de seks borerer ligger mellem 3,72 m mod syd og 7,07 m mod nord. Dermed er der forventning om, at grundvandspejlet i sand og grus vil ligge omkring kote 4,5 til 6 m. Da der ikke er blevet taget målinger syd for graveområdet siden 1972 er det ukendt hvor det aktuelle grundvandsspejl

¹ Naturstyrelsen, 2014. Boringsregistrering og synkronpejling i Sydsjælland. Rapporten kan downloades på: <http://jupiter.geus.dk/Rapportdb/Grundvandsrapport.seam?grundvandsrapportRapportid=88998>

ligger i 2017, men de to pejlinger nord for området fra hhv. 2005 og 2013 indikerer at grundvandet ikke har ændret sig væsentligt siden 1972.

Vandspejlet i mosen/søen ligger lige over kote 12 m ifølge Danmarks højdemodel fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Dermed ligger vandstanden i mosen og søen mellem 6 og 7 m højere end vandspejlet i sand og grus, og dermed er der sandsynligvis ikke hydrologisk kontakt mellem mosen og søen og sand- og grus magasinet, der skal graves i.

Figur 1. Kort fra ansøgningen som viser udgravningsområde samt mose/sø området lige nord for udgravningsområde. Gule stjerner viser hvor der er borer og målinger på grundvandsspejlet samt årstallet omkring graveområde. Den blå kryds viser hvor Naturstyrelsen har målt vandføring i 2014.

Risby å ligger i en velkendt tunneldal med perleås. De er kendt for at have meget stejle sider. Perleåsen kan have været en dæmning under afsmeltning af is, hvor der er dannet en issø på kanten af åsen. Issø-ler har en meget lavt permeabilitet, og dermed kan grunden være at vandstanden i mosen/søen kan være på kote 12, hvor grundvandet i grus er 7 m lavere.

Den aktuelle påvirkning af vandstanden i mosen og søen ikke er kendt før udgravning påbegynder. Derfor skal vandstanden måles i både §3 søen og gravesøen. Hvis vandspejlet i §3 søen nedsænkes mere end 10 cm på grund af grusgravning skal gravningen indstilles indtil vandspejlet har genetableret sig eller stillet sig i ligevægt mindre end 10 cm fra udgangspunktet – se vilkår. Beregning af påvirkninger af vandspejl som vist i Tabel 1 indikerer at påvirkning af vandspejl vil være mindre end 2 cm.

Der ligger eng og mose omkring Risby å og Tubæk å, mellem 200 og 500 m syd for graveområdet. Men da grundvandsspejl vil højst være nedsænket ved 1 – 2 cm, vurderes det at det ikke vil påvirke de beskyttede områder negativt.

Påvirkning af vandindvinding:

Nærmeste private vandindvinding fra egen boring – Hastrupvej 13 - ligger 700 meter syd for det ansøgte område. Desuden findes en boring DGU 224.574 til markvanding 750 meter SSV for det ansøgte område. Mellem det ansøgte område og vandindvindingerne ligger Risby å og sammenholdt med afstanden og de vurderede sænkninger i grundvandsspejlet vurderes det, at den ansøgte grusgravning ikke vil påvirke vandindvindingerne.

Ifølge resultater fra grundvandskortlægningen² er der direkte kontakt mellem sand- og grusforekomsten og skrivekridt, som er det primære grundvandsmagasin i området. Dermed vil grundvandsspejlet i sand- og grusforekomsten være det samme som i det primære magasin. Dermed vil påvirkninger på grundvandet i forbindelse med sand- og grus udgravning og indvinding i forbindelse med grusvaskning kunne have en direkte påvirkning af det primære grundvandsmagasin.

Omkring 1 km øst for det ansøgte graveområde ligger der en indvindingsboring til Faksinge-Gishale Vandværk.

Grundvandet, der indvindes til Faksinge-Gishale vandværk, er en blanding af grundvand fra kalkmagasinet med tilhørende fluorindhold og grundvand fra sandmagasin med karakter af oxideret grundvand, derfor kan vandkvaliteten i Faksinge Gishale vandværks grundvand blive påvirket ved selv små ændringer i strømningerne i grundvandsmagasinerne omkring boringen.

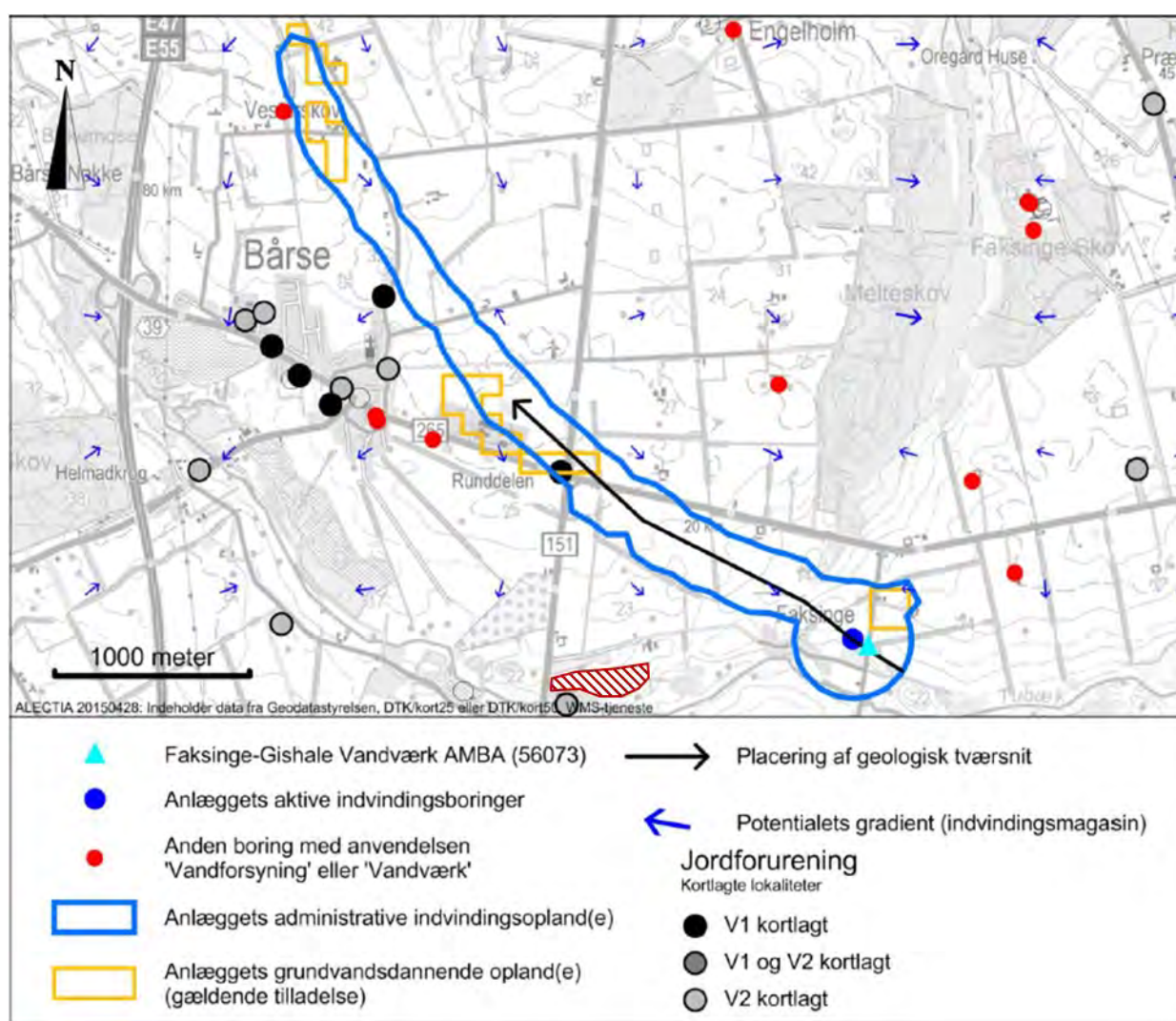
Resultater fra den nyeste grundvandskortlægningen¹ viser at graveområdet ligger minimum 500 m syd og vest for indvindings- og grundvandsdannende opland til vandværkets indvindingsboring, jf. Figur 2. En eventuel nedsænkning af grundvandsspejlet i forhold til vandforbrug til grusvaskning vurderes derfor ikke til at have en størrelse, som kan påvirke grundvandsspejlet omkring eller grundvandsstrømningen til vandværkets indvindingsboring.

I forbindelse med råstofindvinding kan der være risiko for eksempelvis olie- og brændstofsplid. I forbindelse med grusvaskning vurderer Vordingborg Kommune at risikoen er lidt større, da der

² Naturstyrelsen, 2015. Redegørelsen for Sydsjælland. Rapporten kan downloades på: <http://jupiter.geus.dk/Rapportdb/Grundvandsrapport.seam?grundvandsrapportRapportid=91462>

er tale om procesvand til grusvaskning, der recirkuleres mellem vådsorteringsanlæg og gravesø. Da gravesøen har direkte kontakt med det primære grundvandsmagasin i området, kan eventuelle forureninger i forbindelse med råstofsindvinding og grusvaskning infiltrere direkte til det primære grundvandsmagasin.

Jf. Figur 2, vil eventuelle mindre forureningsudslip på matriklen ikke nå indvindingsboringen til Faksinge-Gishale Vandværk. Men da grundvandsstanden i indvindingsboringen ligger 1-2 m lavere end den forventede grundvandsstand i gravesøen, er der stadigvæk en mindre risiko for, at det kan ske. Dermed er det nødvendigt at være opmærksom på, om der ses en påvirkning af vandkvalitet i Faksinge-Gishale Vandværks indvindingsboring, som kan skyldes udgravning af sand- og grus.

Figur 2. Kort over indvindingsopland til Faksinge-Gishale Vandværk. Sand- og grusgravningsområde er markeret i røde skravering. Kortet er fra Grundvandkortlægningens Redegørelse for Sydsjælland.

Forureningsrisiko:

Grusgravning medfører en forhøjet risiko for forurening af grundvandet, da området i sig selv er sårbart pga. sandforekomstens høje gennemtrængelighed og det faktum at de beskyttende lag fjernes i forbindelse med grusgravningen.

I forbindelse med råstofindvinding kan der være risiko for eksempelvis olie- og brændstofspild. Det er der taget hensyn til i ansøgningen til Region Sjælland. I forbindelse med grusvaskning vurderer Vordingborg Kommune at risikoen er lidt større, da der er tale om procesvand til grusvaskning, der recirkuleres mellem vådsorteringsanlæg og gravesø. Da gravesøen har direkte kontakt med det primære grundvandsmagasin i området, kan eventuelle forureninger i forbindelse med råstofsindvinding og grusvaskning infiltrere direkte til det primære grundvandsmagasin.

Region Sjælland varetager sikring af grundvandsmagasiner mod forurening fra graveaktiviteter i forbindelse med tilladelse til råstofindvinding.

Til generel sikring mod anden forurening og håndtering af uheld fastsættes vilkår om opsætning af skilte ved indkørsler til området.

Ansøgning er efter bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning § 8 fundet i overensstemmelse med Vordingborg kommunes vandforsyningsplan, jf. vandforsyningslovens §§ 14 og 14 a, Region Sjællands plan for råstofindvinding, jf. råstoflovens § 5 a samt statens vandområdeplaner, jf. miljømålslovens § 3.

Vordingborg kommune har jf. bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning §9 indhentet udtalelser hos interesserede myndigheder i perioden fra den 7. december 2017 til den 21. december 2017.

Der er ikke indkommet hørings svar fra interesserede myndigheder.

Der er ikke afholdt offentligt møde eller møde med berørte parter efter bekendtgørelsens § 11.

Ansøgningen er ikke offentliggjort efter bekendtgørelsens § 10, da Vordingborg Kommune har skønnet vil ikke vil indvirke væsentligt på forholdene på andre ejendomme.

Partshøring

Udkast til tilladelse har været i høring hos berørte parter i to uger i perioden fra 11. december 2017 til den 21. december 2017

Der er indkommet partshøringssvar fra ansøger den 13. december 2017 som bemærker følgende:

"Vi vil gerne anmode om at formuleringen omkring tilladelsens gyldighed ændres således at det fremgår at tilladelsen efter Vandforsyningsloven er gyldig i samme tidsperiode som råstoff tilladelsen. (i udkastet er angivet at tilladelsen er gyldig 2017-2027) Dette fordi det er praktisk at alle nødvendige tilladelser til råstofindvindingen følger hinanden og udløber samtidig.

Vi har desuden følgende kommentarer til Vilkår 14:

Er det muligt at tilføje en formulering i stil med følgende:

Såfremt der ved egenkontrol efter 2 års/perioder med indvinding under grundvandsspejl IKKE er konstateret nogen påvirkning af vandstand i §3-søen mod nord, kan aflæsningsintervallet for egenkontrol, efter nærmere aftale med Vordingborg Kommune nedsættes til månedlig registrering/aflæsning.

Vi vil desuden gerne gøre opmærksom på følgende:

Lodsejer har gennem mange år konstateret at vandstanden i den §3 beskyttede sø/mose nord for graveområdet kan variere kraftigt hen over året. Vandstanden kan svinge så meget som op til en meter fra de tørreste perioder til de mest regnfulde perioder. Vandstanden er desuden reguleret ved et afløb under Hovedvejen, som fastsætter den øvre grænse for hvor højt vandet kan stå i søen.

Lodsejer og indvinder vil etablere vandstandsmåler/bræt i §3 søen mod nord, så snart der begyndes anlægsfase i grusgraven. Anlægsfasen omfatter aktiviteter som foregår i højere kote end søens vandspejl, f.eks. anlæg af indkørsel, kørevej, afrømning af muld og overjord, og indvinding af råstoffer over vandspejl i den første gravefase i områdets østlige del længst væk fra den pågældende sø. **Det anmodes om at kunne nøjes med at aflæse/registrere vandstanden i søen hver 14. dag indtil indvinding under grundvand påbegyndes.**

Råstoff tilladelse mm. formodes gyldig fra foråret 2018 og gravning under grundvand forventes tidligst påbegyndes til 15. oktober 2018 jf. den aktuelle tilladelses vilkår., Dette giver mulighed for at monitere vandstanden i søen i mindst ½ år inden gravning under grundvand påbegyndes. Vandstandsmåler i gravesøen kan naturligvis først etableres når gravesøen er etableret."

Vordingborg kommune tager de anførte punkter til efterretning, dog tager Vordingborg Kommune efter måling af vandstandsændringer efter to års gravning under vandspejlet frekvensen op til revidering på baggrund af de indkomne resultater.

Desuden bemærkes at Vordingborg Kommune er enig i at vandstanden kan variere en meter fra lavest sommervandstand til højeste vintervandstand (fastholdt af overløb). Ændringen i foråret og efteråret forventes dog ikke naturligt at være hurtigere end 10 cm på en uge. Der lægges vægt på at variationen i søen ikke sker for hurtigt. Dette vil fortsat være fastlagt som vilkår. Vordingborg Kommune sikrer desuden at laveste sommervandstand ikke påvirkes af gravningen, da der fortsat fastlægges en graveperiode i vinterhalvåret.

Klagevejledning

Du og andre med væsentlig interesse i sagen kan klage over denne afgørelse. Hvis I ønsker at klage, kan det ske til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klager indsendes på Klageportalen, der kan findes på www.borger.dk og www.virk.dk. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. mens virksomheder og organisationer og foreninger skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret skal betales med betalingskort i Klageportalen.

Hvis I har spørgsmål til systemet, eller oplever fejl i systemet kan Miljø- og Fødevareklagenævnets supportfunktion kontaktes på nmkn@naevneneshus.dk eller på telefon 72 40 56 00.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis I ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal der sendes en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen

videresender anmodningen til Miljø- og Fødevarer nævnet, der træffer afgørelse om anmodningen kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger efter offentliggørelse af afgørelsen, det vil sige, at klagen skal være indtastet og gebyret til Klageportalen betalt senest den 19. januar 2018.

Domstolsprøvelse

Afgørelse efter Vandforsyningsloven kan indbringes for domstolene. Fristen for søgsmål er seks måneder fra offentliggørelsen af afgørelse d.v.s. til og med den 22. juni 2018.

Du vil blive underrettet såfremt der kommer indsigelser.

Er der noget i afgørelsen, du gerne vil have uddybet, er du velkommen til at kontakte mig på telefon 55 36 24 86.

Venlig hilsen

Erik Rasmussen
Cand.scient

E.R. Hedegaard Grus ApS
Pilestrædet 2
4880 Nysted

Sagsnr.: 17/27730
Dok.nr.: 184297/17

Afdeling for Byg Land og Miljø

Sagsbehandler
Jens Birk-Møller
55 36 24 92
jebm@vordingborg.dk

19-12-2017

**Delvis dispensation til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på Hovedvejen 117, 4720
Præstø - beskyttet natur**
Matr.nr. 24a Bårse By, Bårse

Kære Erik Rasmussen

Heidi Ritterbusch har den 8. februar 2017 på dine vegne søgt om tilladelse til en erhvervsmæssig råstofindvinding på Jonna Johansens ovennævnte ejendom.

Afgørelse

Teknik- og Miljøudvalget har på møde den 4. oktober 2017 besluttet, at en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 vil afhænge af fornyet besigtigelse.

Den 4. oktober 2017 foretog et konsulentfirma for Vordingborg Kommune en ny registrering af de beskyttede naturarealer sammen med ejeren.

Vordingborg Kommune meddeler på baggrund af denne besigtigelse dispensation til det ansøgte på betingelse af,

at der ikke foretages råstofindvinding i det beskyttede overdrev ud mod Hovedvejen, men

at der alene her kun må etableres en kørevej, som vist på luftfotoet ovenover, samt at der dispenseres til indvinding på den del af det beskyttede overdrev, der er beliggende på den sydligste del af indvindingsområdet ned mod Tubæk å.

Afgørelsen er truffet efter naturbeskyttelseslovens § 65.

Du må ikke udnytte dispensationen før klagefristens udløb.

Klagefristen udløber den 16. januar 2018.

Begrundelse

Ved besigtigelsen blev det konstateret, at det sydøstlige beskyttede naturområde (Overdrev 1 (101.8)) er tidligere agerjord, der har henligget som græsningsareal i mindst 20 år. Det blev vurderet, at der kan dispenseres fra § 3 til bortgravning.

Det vestlige beskyttede naturområde ud mod Hovedvejen (Overdrev 2 (101.6)) er en botanisk værdifuld skrænt, der er opstået ved anlæg af vej og senere bortgravning. Det mindst værdifulde areal er den massive tilgroning med vedplanter, der er ca. midt på skrænten. Derimod er skrænten bag (øst for) den åbne plads det mest værdifulde. Den gamle kørevej rummer også værdifuldoverdrevsvegetation. Det er konsulentens anbefaling, at man etablerer kørevejen gennem det tætte krat, og "kun" bortgraver dette.

Konsulentens rapport kan ses sidst i denne afgørelse.

Sagens indhold

Området blev med Råstofplan 2016-2028 udlagt af Region Sjælland som et Råstofgraveområde på et fuldt ud oplyst grundlag i forhold til kommunalbestyrelsens sagsområder.

Indvindingsarealet er på ca. 6 ha, se ansøgers kort sidst i afgørelsen. En mindre del af indvindingsområdet er beskyttede overdrev.

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændring i tilstanden af naturlige søer, vandløb, heder, moser og lignende, strandenge samt af ferske enge og overdrev.

Naturbeskyttelseslovens bestemmelse om de beskyttede naturtyper er en restriktivt administreret forbudsbestemmelse, hvis hovedformål er at beskytte naturen med dens bestand af vilde dyr og planter samt deres levesteder og de landskabelige, kulturhistoriske, naturvidenskabelige og undervisningsmæssige værdier. Kun i særlige tilfælde kan Kommunalbestyrelsen med henvisning til naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3 gøre undtagelse fra bestemmelsen.

Arkæologiske og miljømæssige interesser

Vi gør opmærksom på, at hvis man under gravearbejdet møder spor af fortidsminder såsom stensamlinger, mørk jord, knoglerester eller potteskår o.l., så skal arbejdet straks stoppes, og Museum Sydøstdanmark, Algade 97, 4760 Vordingborg tilkaldes. Du kan også med fordel

anmode museet om en udtalelse inden gravearbejdet sættes i gang, se Museumslovens § 27, stk. 5, nr. 2.

Tilsvarende skal Vordingborg Kommune, Afdeling for Byg Land og Miljø kontaktes, hvis man ved lugt eller syn støder på slam eller jord, som er forurenset.

Tinglysning af vilkår

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 66 er betingelser, der knyttes til en tilladelse, bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen. Tilladelser som denne med vilkår af varig interesse tinglyses på den pågældende ejendom på ansøgerens bekostning.

Tinglysningsomkostningerne til dette er for tiden ca. 5000 kr.

Såfremt du ikke ønsker at udnytte tilladelsen på de stillede vilkår, skal du meddele dette til os inden klagefristens udløb. Hører vi ikke fra dig, sender vi sagen til landinspektør og herefter videre til tinglysningen. Samlet regning for tinglysningsudgifterne til landinspektør og den digitale tinglysning sendes til dig efterfølgende.

Klagevejledning m.v.

Du kan klage over denne afgørelse til Natur- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber den 16. januar 2018.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i sin klage.

Natur- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Følgende kan også klage:

- ejendommens ejer
- offentlige myndigheder
- lokale foreninger og organisationer med væsentlig interesse i sagen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis formål er at varetage væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Du får besked fra os, hvis andre klager.

Du må ikke udnytte tilladelsen, før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget, må du heller ikke udnytte tilladelsen, i den tid sagen bliver behandlet, medmindre Natur- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet.

Dispensationen skal udnyttes inden 3 år. Ellers bortfalder den.

Ønsker du eller de andre klageberettigede at få sagen afgjort ved domstolene, så skal retssagen startes inden 6 måneder, efter du har modtaget vores afgørelse.

Er der noget i afgørelsen, du gerne vil have uddybet, er du velkommen til at kontakte mig på telefon 55 36 24 92.

Venlig hilsen

Jens Birk-Møller
Naturforvalter

Bilag: Notat vedr. overdrev ved Maglehøjgård er vedhæftet nederst i afgørelsen.

Kopi til:

Jonna Johansen

Heidi Ritterbusch, heidritterbusch@gmail.com

Region Sjælland/ v Mads Bisgaard, mabis@regionsjaelland.dk

Miljøstyrelsen, mst@mst.dk

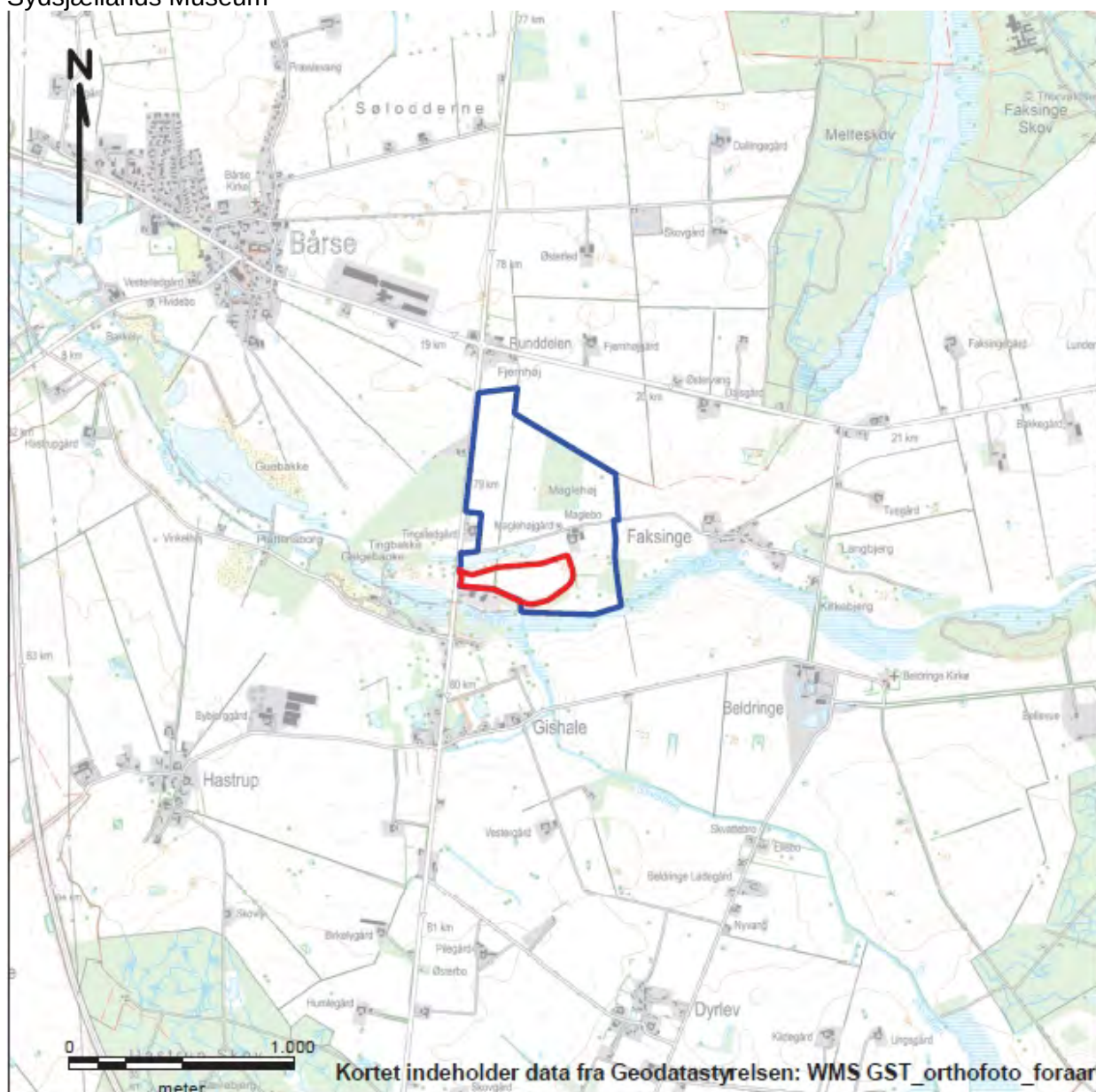
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dnvordingborg-sager@dn.dk

DN-lokalkomité v/ Martin Vestergaard, Svinøvej 23, 4750 Lundby, e-mail: martin@naturatlas.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Natur@dof.dk

DOF-lokalkomité, Vordingborg@dof.dk

Friluftsrådet v/ Terkel Jacobsen, Nellikevej 4, 4930 Maribo, terkeljmaribo@gmail.com

Signaturforklaring

Ansøgt indvindingsområde

Ejendommens grænser

Bilag 2A - Oversigtskort i målforhold ca. 1:25.000

Ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding

Bårse graveområde - Faksinge

Udarbejdet af
Råstofkonsulent v/Heidi Ritterbusch
for E. Hedegaard APS v/Erik Rasmussen

Dato 06-02-2017

Notat vedr. overdrev ved Maglehøjgård.

Besigtigede overdrev ved Maglehøjgård. Blå skravering angiver § 3-omdannede naturarealer, rød markering angiver de omtalte overdrev.

Overdrev nr. 1 (101.8).

Der er tale om en strimmel af tidligere agerjord beliggende mellem mindre skrænt med veludviklet overdrevsvegetation og nuværende agerjord/kulturgræsmark. Grænses mellem kulturgræsmarken og overdrev er hegnslinjen og gammel pløjekant. Arealet har ifølge ejer henligget som vedvarende græs i mindst 20 år.

Vegetationen på det markerede areal er domineret af Almindelig Rajgræs og Hvid-Kløver, samt i mindre grad Rød-Svingel, der alle givetvis stammer fra den frøblanding, der blev sået ud i sin tid.

Spredt på arealet forekommer Almindelig Røllike, Knold-Ranunkel, Krybende Potentil og Almindelig Kamgræs.

Under hegnslinjen, der måske er sprøjtet med Round-Up, ses en større mos-dækning samt bl.a. forekomst af Mark-Frytle og Håret Høgeurt.

§ 3-status

Arealet ville ikke i sig selv blive omfattet som § 3-overdrev, men sammenhængen med det veludviklede overdrev nedenfor skrænten samt den rige tilstedeværelse af Knold-Ranunkel gør, at arealet fortsat er omfattet som § 3-overdrev med - isoleret set - naturtilstand III-IV.

Overdrev nr. 2 (101.6).

Der er tale om en overvejende vestvendt skrænt opstået ved etablering af vejen og i hvert fald i den nordlige del efterfølgende bortgravning af materiale, så skrænten her fremstår med et ikke sluttet vegetationsdække. I bunden af udgravningen, der er på niveau med vejen, er vegetationen endvidere fjernet for nyligt i forbindelse med midlertidigt materiale oplag.

Den centrale del af skrænten er stærkt tilgroet med vedplanter, mens der er mere åben vedplantetilgroning på de øvrige skrænt-dele.

Skrænten er under et botanisk meget værdifuld med især mod nord store forekomster Merian, Hulkravet Kodriver, Stor Knopurt, Almindelig Knopurt samt mere sparsomt forekommende bl.a. Voldtimian og Bredbladet Timian. Det kalkindikerende mos, Gul Krumkapsel, er stedvist dominerende på den nordligste del af skrænten.

Syd for den stærkt tilgroede del findes ligeledes Merian, Stor Knopurt, Kantet Perikon mm. Vegetationen er stedvist præget af tilgroning med Draphavre.

På kanten af skrænten, på overgangen mod den nordvendte skråning, der vender ned mod sø- og moseområdet mod nord, findes en gammel kørevej. Denne er ikke i brug og rummer ligeledes overdrevsvegetation med Merian, Stor Knopurt, Hulkravet Kodriver og Kantet Perikon. En nordvendt skråning ovenfor kørevejen er domineret af Stor Nælde, men med rig forekomst af Merian.

Overdrev 2 er vurderet som potentielt levested for Markfirben.

§ 3-status

Arealet er i sin helhed omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 som overdrev. Dette gælder såvel de lysåbne værdifulde dele, lysåbne mindre værdifulde dele, helt krat-tilgroede dele og det åbne areal uden vegetation ved skræntfoden. Naturtilstanden varierer mellem II-IV.

E.R. Hedegaard Grus ApS
Pilestrædet 2
4880 Nysted

Sagsnr.: 17/7780
Dok.nr.: 182734/17

Afdeling for Byg Land og Miljø

Sagsbehandler
Jens Birk-Møller
55 36 24 92
jebm@vordingborg.dk

19-12-2017

**Dispensation til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på Hovedvejen 117, 4720
Præstø - åbeskyttelseslinje**
Matr.nr. 24a Bårse By, Bårse

Kære Erik Rasmussen

Heidi Ritterbusch har den 8. februar 2017 på dine vegne søgt om tilladelse til en erhvervsmæssig råstofindvinding på Jonna Johansens ovennævnte ejendom.

Afgørelse

Teknik- og Miljøudvalget har på møde den 4. oktober 2017 besluttet at meddele dispensation til det ansøgte på betingelse af, at beplantningen på skråningen ned mod Tubæk å bevares og vedligeholdes som en afskærmende beplantning.

Afgørelsen er truffet efter naturbeskyttelseslovens § 65.

Du må ikke udnytte dispensationen før klagefristens udløb.
Klagefristen udløber den 16. januar 2018.

Begrundelse

Vordingborg Kommune har lagt vægt på, at det kun er ca. en tiendedel af det samlede indvindingsområde, der ligger inden for åbeskyttelseslinjen omkring Tubæk å, se luftfoto sidst i afgørelsen. Yderligere sikrer vilkåret om den afskærmende beplantning, at påvirkningen af den landskabelige opfattelse af Tubæk å vil være minimal. Der vil heller ikke ske forringelse af åen som levested og spredningskorridor for planter og dyr.

Sagens indhold

Området blev med Råstofplan 2016-2028 udlagt af Region Sjælland som et Råstofgraveområde på et fuldt ud oplyst grundlag i forhold til kommunalbestyrelsens sagsområder.

Indvindingsarealet er på ca. 6 ha, se ansøgers kort sidst i afgørelsen.

En mindre del af indvindingsområdet ligger inden for en afstand af 150 meter fra Tubæk å.

I følge naturbeskyttelseslovens § 16 må der ikke placeres bebyggelse, campingvogne og lignende eller foretages beplantning eller ændringer i terrænet inden for en afstand af 150 m fra søer med en vandflade på mindst 3 ha og de vandløb, der er registreret med en beskyttelseslinje i henhold til den tidligere lovgivning. Kommunalbestyrelsen kan dog med henvisning til § 65, stk. 2 gøre undtagelse fra bestemmelsen.

Arkæologiske og miljømæssige interesser

Vi gør opmærksom på, at hvis man under gravearbejdet møder spor af fortidsminder såsom stensamlinger, mørk jord, knoglerester eller potteskår o.l., så skal arbejdet straks stoppes, og Museum Sydøstdanmark, Algade 97, 4760 Vordingborg tilkaldes. Du kan også med fordel anmode museet om en udtalelse inden gravearbejdet sættes i gang, se Museumslovens § 27, stk. 5, nr. 2.

Tilsvarende skal Vordingborg Kommune, Afdeling for Byg Land og Miljø kontaktes, hvis man ved lugt eller syn støder på slam eller jord, som er forurennet.

Tinglysning af vilkår

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 66 er betingelser, der knyttes til en tilladelse, bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen. Tilladelser som denne med vilkår af varig interesse tinglyses på den pågældende ejendom på ansøgerens bekostning. Tinglysningsomkostningerne til dette er for tiden ca. 5000 kr.

Såfremt du ikke ønsker at udnytte tilladelsen på de stillede vilkår, skal du meddele dette til os inden klagefristens udløb. Hører vi ikke fra dig, sender vi sagen til landinspektør og herefter videre til tinglysningen. Samlet regning for tinglysningsudgifterne til landinspektør og den digitale tinglysning sendes til dig efterfølgende.

Klagevejledning m.v.

Du kan klage over denne afgørelse til Natur- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber den 16. januar 2018.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i sin klage.

Natur- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Følgende kan også klage:

- ejendommens ejer
- offentlige myndigheder
- lokale foreninger og organisationer med væsentlig interesse i sagen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis formål er at varetage væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Du får besked fra os, hvis andre klager.

Du må ikke udnytte tilladelsen, før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget, må du heller ikke udnytte tilladelsen, i den tid sagen bliver behandlet, medmindre Natur- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Dispensationen skal udnyttes inden 3 år. Ellers bortfalder den.

Ønsker du eller de andre klageberettigede at få sagen afgjort ved domstolene, så skal retssagen startes inden 6 måneder, efter du har modtaget vores afgørelse.

Er der noget i afgørelsen, du gerne vil have uddybet, er du velkommen til at kontakte mig på telefon 55 36 24 92.

Venlig hilsen

Jens Birk-Møller
Naturforvalter

Kopi til:

Jonna Johansen
Heidi Ritterbusch, heidiritterbusch@gmail.com
Region Sjælland/ v Mads Bisgaard, mabis@regionsjaelland.dk
Miljøstyrelsen, mst@mst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dnvordingborg-sager@dn.dk

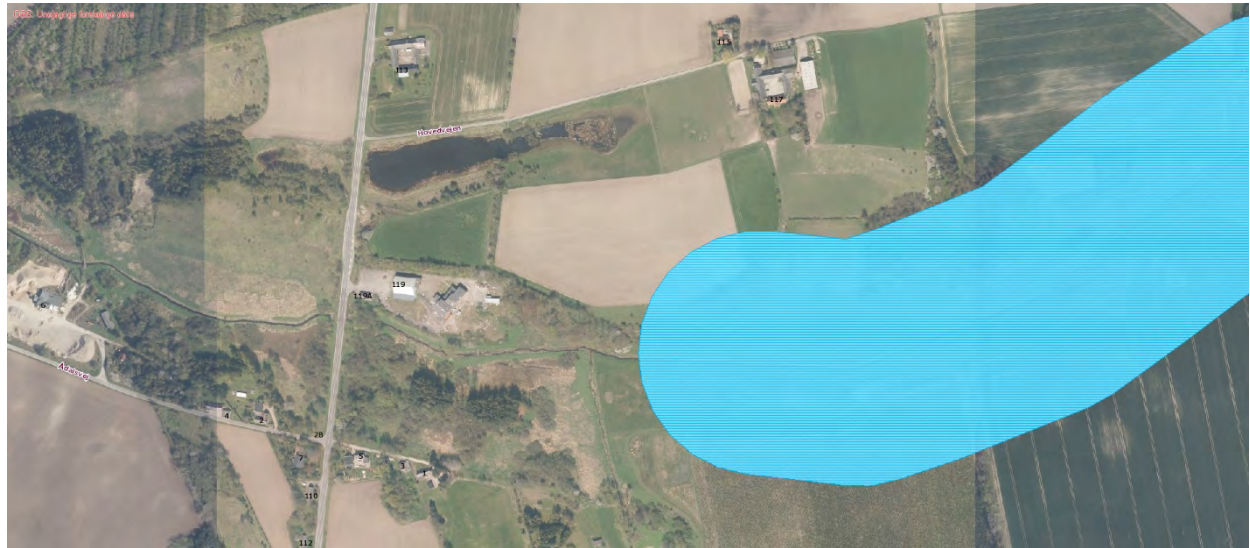
DN-lokalkomité v/ Martin Vestergaard, Svinøvej 23, 4750 Lundby, e-mail: martin@naturatlas.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Natur@dof.dk

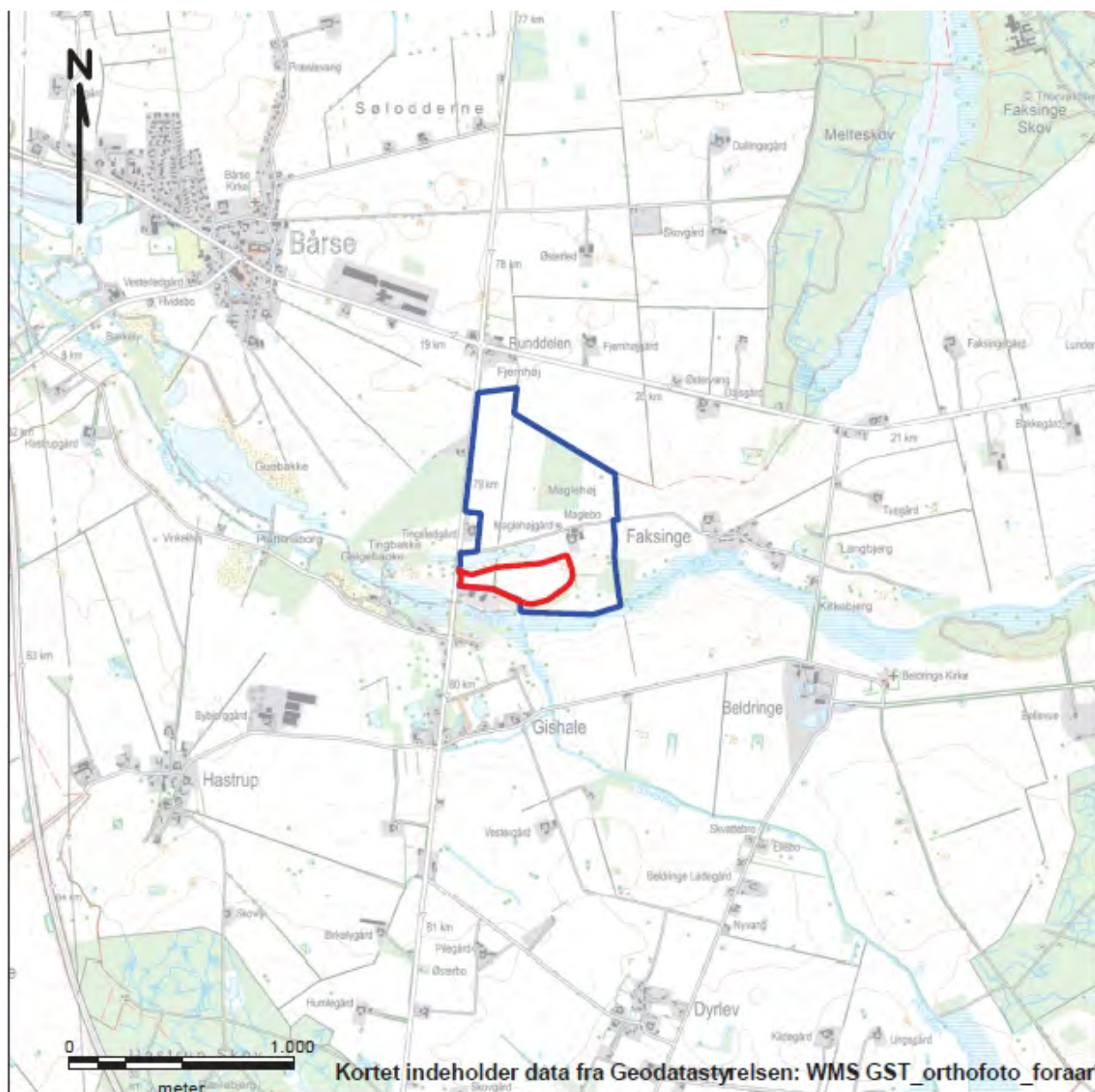
DOF-lokalkomité, Vordingborg@dof.dk

Friluftsrådet v/ Terkel Jacobsen, Nellikevej 4, 4930 Maribo, terkeljmaribo@gmail.com

Sydsjællands Museum

Åbeskyttelseslinje

Signaturforklaring

- Ansøgt indvindingsområde
- Ejendommens grænser

Bilag 2A - Oversigtskort i målforhold ca. 1:25.000

Ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding

Bårse graveområde - Faksinge

Udarbejdet af
Råstofkonsulenten v/Heidi Ritterbusch
for E. Hedegaard APS v/Erik Rasmussen

Dato 06-02-2017

E.R. Hedegaard Grus ApS
Pilestrædet 2
4880 Nysted

Sagsnr.: 17/27731
Dok.nr.: 183785/17

Afdeling for Byg Land og Miljø

Sagsbehandler
Jens Birk-Møller
55 36 24 92
jebm@vordingborg.dk

19-12-2017

Dispensation til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på Hovedvejen 117, 4720

Præstø - beskyttet dige

Matr.nr. 24a Bårse By, Bårse

Kære Erik Rasmussen

Heidi Ritterbusch har den 8. februar 2017 på dine vegne søgt om tilladelse til en erhvervsmæssig råstofindvinding på Jonna Johansens ovennævnte ejendom.

Det beskyttede jorddige er efter endt indvinding søgt reetablere på en skrånende vold/kile opbygget af overjord fra grusgraven. Kilen/voldens top vil i nord ligge i ca. kote 20 (nuværende kote) og skråne nedad mod syd til ca. kote 8, som svarer til ca. 3 meter over grusgravens bund/vandspejl i den forventede gravesø, se koteplan sidst i afgørelsen.

Afgørelse

Teknik- og Miljøudvalget har på møde den 4. oktober 2017 besluttet at meddele dispensation til det ansøgte på betingelse af,

- at** diget reetableres med samme placering efter indvindingen har fundet sted som et ca. 90 m langt, 1,70 m bredt og 60 cm højt jorddige snarest muligt og senest 3 måneder efter indvindingens ophør
- at** der skal tages højde for, at diget kan sætte sig
- at** det dog kan aftales med tilsynsmyndigheden (Slots- og Kulturstyrelsen) om dele af dige i forbindelse med reetableringen kan opføres som et stendige.

Afgørelsen er truffet efter museumslovens § 29 j, stk. 2.

Du må ikke udnytte dispensationen før klagefristens udløb.

Klagefristen udløber den 16. januar 2018.

Begrundelse

Vordingborg Kommune har lagt vægt på, at området blev med Råstofplan 2016-2028 udlagt af Region Sjælland som et Råstofgraveområde på et fuldt ud oplyst grundlag i forhold til kommunalbestyrelsens sagsområder.

Ansøger har fra start af anført, at det er en forudsætning for overhovedet at kunne indvinde de kortlagte råstoffer, at diget tillades nedlagt og evt. herefter reetableret. Den geologiske opbygning af råstofforekomsten (en arealmæssigt begrænset, men relativt tyk lagfølge af sand, grus og sten, dækket af et visse steder 4-6 meter tykt lag overjord) medfører, at en bibeholdelse af diget med deraf følgende afstandskrav, skråninger mm umuliggør indvinding af råstoffer på en meget stor del af det i forvejen relativt lille, udlagte graveområde.

Hvis råstofindvindingen skulle udføres på begge sider af diget, uden at dette ville føre til en tilstandsændring af diget, ville det i givet fald efterlade diget på en helt unaturlig ca. 10-15 meter høj og ved foden 20-30 meter bred vold. Dette ville landskabeligt set være særdeles uheldigt og uforklarligt overfor fremtidige tilskuere.

Diget har værdi som spredningskorridor i forhold til dyr og planter. Hele ejendommen er stort set omgivet af beskyttet natur, hvorfor der er andre og rigelige muligheder for, at dyr og planter kan spredes.

Vordingborg Kommune har på denne baggrund således vurderet, at der i denne sag foreligger særlige forhold, der kan begrunde en dispensation i forhold til diges kulturhistoriske, biologiske og landskabelige værdier.

Sagens indhold

Indvindingsarealet er på ca. 6 ha, se ansøgers kort sidst i afgørelsen. På arealet findes et beskyttet jorddige, som søges bortgravet. Diget er ca. 90 m langt, 1,70 m bredt og 60 cm højt.

Der er tale om et jorddige, der tidligere har markeret skellet mellem to ejendomme. I dag er det samme ejer på begge sider af diget.

I følge museumslovens § 29 a, stk. 1 må der ikke foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende. Kommunalbestyrelsen kan med henvisning til museumslovens § 29 j, stk. 2 i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelserne i § 29 a, stk. 1.

Reglerne er et udtryk for en generel samfundsmæssig interesse i at bevare de beskyttede diger, som markante landskabselementer, som kulturhistoriske spor og som særdeles vigtige spredningskorridorer og levesteder for mange dyre- og plantearter.

Arkæologiske og miljømæssige interesser

Vi gør opmærksom på, at hvis man under gravearbejdet møder spor af fortidsminder såsom stensamlinger, mørk jord, knoglerester eller potteskår o.l., så skal arbejdet straks stoppes, og Museum Sydøstdanmark, Algade 97, 4760 Vordingborg tilkaldes. Du kan også med fordel anmode museet om en udtalelse inden gravearbejdet sættes i gang, se Museumslovens § 27, stk. 5, nr. 2.

Tilsvarende skal Vordingborg Kommune, Afdeling for Byg Land og Miljø kontaktes, hvis man ved lugt eller syn støder på slam eller jord, som er forurennet.

Tinglysning af vilkår

Ifølge museumslovens § 29 k er betingelser, der knyttes til en tilladelse, bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet. Tilladelser som denne med vilkår af varig interesse tinglyses på den pågældende ejendom på ansøgerens bekostning. Tinglysningsomkostningerne til dette er for tiden ca. 5000 kr.

Såfremt du ikke ønsker at udnytte tilladelsen på de stillede vilkår, skal du meddele dette til os inden klagefristens udløb. Hører vi ikke fra dig, sender vi sagen til landinspektør og herefter videre til tinglysningen. Samlet regning for tinglysningsudgifterne til landinspektør og den digitale tinglysning sendes til dig efterfølgende.

Klagevejledning m.v.

Du kan klage over denne afgørelse til Natur- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 16. januar 2018.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i sin klage.

Natur- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Følgende kan også klage:

- ejendommens ejer
- offentlige myndigheder
- lokale foreninger og organisationer med væsentlig interesse i sagen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø

- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis formål er at varetage væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Du får besked fra os, hvis andre klager.

Du må ikke udnytte tilladelsen, før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget, må du heller ikke udnytte tilladelsen, i den tid sagen bliver behandlet, medmindre Natur- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet.

Dispensationen skal udnyttes inden 3 år. Ellers bortfalder den.

Ønsker du eller de andre klageberettigede at få sagen afgjort ved domstolene, så skal retssagen startes inden 6 måneder, efter du har modtaget vores afgørelse.

Er der noget i afgørelsen, du gerne vil have uddybet, er du velkommen til at kontakte mig på telefon 55 36 24 92.

Venlig hilsen

Jens Birk-Møller
Naturforvalter

Kopi til:

Jonna Johansen

Heidi Ritterbusch, heidritterbusch@gmail.com

Region Sjælland/ v Mads Bisgaard, mabis@regionsjaelland.dk

Slots- og Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk

Miljøstyrelsen, mst@mst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dnvordingborg-sager@dn.dk

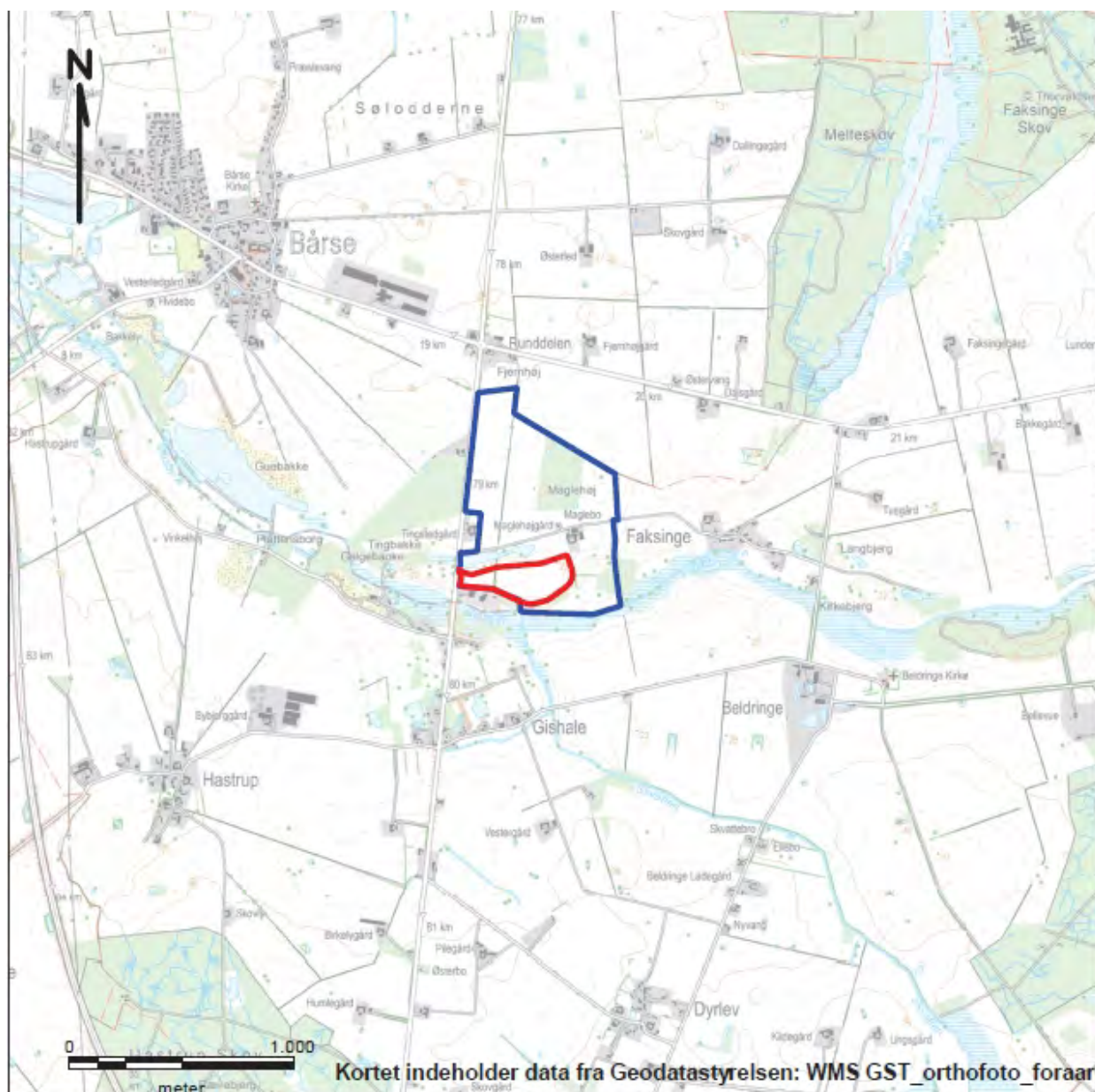
DN-lokalkomité v/ Martin Vestergaard, Svinøvej 23, 4750 Lundby, e-mail: martin@naturatlas.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Natur@dof.dk

DOF-lokalkomité, Vordingborg@dof.dk

Friluftsrådet v/ Terkel Jacobsen, Nelliikevej 4, 4930 Maribo, terkeljmaribo@gmail.com

Sydsjællands Museum

Signaturforklaring

- Ansøgt indvindingsområde
- Ejendommens grænser

Bilag 2A - Oversigtskort i målforhold ca. 1:25.000

Ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding

Bårse graveområde - Faksinge

Udarbejdet af
Råstofkonsulenten v/Heidi Ritterbusch
for E. Hedegaard APS v/Erik Rasmussen

Dato 06-02-2017

Fremtidig koteplan

E.R. Hedegaard Grus ApS
Pilestrædet 2
4880 Nysted

Sagsnr.: 17/28071
Dok.nr.: 184208/17

Afdeling for Byg Land og Miljø

Sagsbehandler
Jens Birk-Møller
55 36 24 92
jebm@vordingborg.dk

19-12-2017

Tilladelse til opstilling af mandskabsskur og container på Hovedvejen 117, 4720 Præstø
Matr.nr. 24a Bårse By, Bårse

Kære Erik Rasmussen

Heidi Ritterbusch har den 8. februar 2017 på dine vegne søgt om tilladelse til opstilling af et mandskabsskur i form af en standard 20 fods container samt en aflåst container til opbevaring af reservedele mv. i forbindelse med indvinding af råstoffer på Jonna Johansens ovennævnte ejendom.

Afgørelse

Teknik- og Miljøudvalget har på møde den 4. oktober 2017 besluttet at meddele tilladelse til det ansøgte på betingelse af, at mandskabsskur og container skal fjernes efter endt indvinding.

Afgørelsen er truffet efter planlovens § 35, stk. 1.
Tilladelsen vil blive annonceret på Vordingborg Kommunes hjemmeside
hoeringer.vordingborg.dk den 19. december 2017, hvorfra klagefristen på 4 uger regnes.

Du må ikke udnytte tilladelsen før klagefristens udløb.

Klagefristen udløber den 16. januar 2018.

Begrundelse

Vordingborg Kommune har lagt vægt på, at området blev med Råstofplan 2016-2028 udlagt af Region Sjælland som et Råstofgraveområde på et fuldt ud oplyst grundlag i forhold til kommunalbestyrelsens sagsområder.

Det tilladte er således i overensstemmelse med den overordnede planlægning samt med planlovens formål om bl.a. at skabe gode rammer for vækst og udvikling i hele landet.

Planforhold m. m

Hovedvejen 117 er en landbrugsejendom i landzone, der i forhold til kommuneplanen ligger i: Åben land - Landområde til jordbrugsformål, forbeholdt boliger og bygninger med relation til jordbrug, som landbrug, skovbrug samt fiskeri. Fastlægges endvidere til rekreative formål og råstofindvinding.

Jordbrugs- og beskyttelsesområde - Der må generelt ikke etableres anlæg eller foretages indgreb, der kan forringe områdernes landskabs- og naturmæssige værdier eller spredningsmuligheder for plante- og dyrelivet.

Naturbeskyttelsesområde - Her gælder retningslinjerne for jordbrugs- og beskyttelsesområder med følgende skærpelse. Der må ikke etableres nye anlæg og aktiviteter eller ske ændringer af eksisterende forhold uden vidtgående hensyn til områdets beskyttelsesstatus. Kan anlægget eller aktiviteten ikke etableres i fuldt omfang uden nogen form for gene for området, skal der henvises til områder uden særlige beskyttelseshensyn.

Råstofgraveområde – Udlagt til indvinding af råstoffer.

I landzone må der ifølge planlovens § 35 ikke foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer. Kommunalbestyrelsen kan dog tillade sådanne aktiviteter ud fra en planmæssig, landskabelig, natur- og miljømæssig og samfundsøkonomisk helhedsvurdering/ afvejning.

Naboorientering

Tilladelse kan først meddeles 2 uger efter, at de nærmeste naboer skriftligt er orienteret om ansøgningen. Orientering kan dog undlades, hvis kommunalbestyrelsen skønner, at det ansøgte er af underordnet betydning for naboerne.

I denne sag er der ikke foretaget naboorientering.

Byggetilladelse

Byggearbejdet må ikke påbegyndes, før der er givet byggetilladelse. Du skal selv indsende en ansøgning via www.bygogmiljoe.dk, hvis du ikke allerede har gjort det. Ansøgningen skal indeholde tegninger og andre relevante oplysninger, og sagsbehandlingstiden for byggetilladelsen er ca. 4-6 uger fra sagen er fuldt oplyst.

Arkæologiske og miljømæssige interesser

Vi gør opmærksom på, at hvis man under gravearbejdet møder spor af fortidsminder såsom stensamlinger, mørk jord, knoglerester eller potteskår o.l., så skal arbejdet straks stoppes, og Museum Sydøstdanmark, Algade 97, 4760 Vordingborg tilkaldes. Du kan også med fordel anmode museet om en udtalelse inden gravearbejdet sættes i gang, se Museumslovens § 27,

stk. 5, nr. 2. Tilsvarende skal Vordingborg Kommune, Afdeling for Byg Land og Miljø kontaktes, hvis man ved lugt eller syn støder på slam eller jord, som er forurenset.

Tinglysning af vilkår

Ifølge planlovens § 55 er betingelser, der er knyttet til en tilladelse efter denne lov og bestemmelser efter § 37, stk. 3, bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet. Tilladelser som denne med vilkår af varig interesse tinglyses på den pågældende ejendom på ejers bekostning.

Tinglysningsomkostningerne til dette er for tiden ca. 5000 kr.

Såfremt du eller Jonna Johansen ikke ønsker at udnytte tilladelsen på de stillede vilkår, skal I meddele dette til os inden klagefristens udløb. Hører vi ikke fra jer, sender vi sagen til landinspektør og herefter videre til tinglysningen. Samlet regning for tinglysningsudgifterne til landinspektør og den digitale tinglysning sendes til Jonna Johansen efterfølgende.

Klagevejledning m.v.

Du kan klage over denne afgørelse til Planklagenævnet. Klagefristen udløber den 16. januar 2018.

Klage til Planklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening (Klageportalen, der findes på www.borger.dk og www.virk.dk)

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr.

Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i sin klage.

Planklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Planklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Følgende kan også klage:

- Erhvervs- og vækstministeren
- enhver med retligt interesse i sagen
- landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen.

Du får besked fra os, hvis andre klager.

Du må ikke udnytte tilladelsen, før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget, må du heller ikke udnytte tilladelsen, i den tid sagen bliver behandlet, medmindre Planklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen skal udnyttes inden 5 år. Ellers bortfalder den.

Ønsker du eller de andre klageberettigede at få sagen afgjort ved domstolene, så skal retssagen startes inden 6 måneder efter offentliggørelsen af denne afgørelse.

Er der noget i afgørelsen, du gerne vil have uddybet, er du velkommen til at kontakte mig på telefon 55 36 24 92.

Venlig hilsen

Jens Birk-Møller
Naturforvalter

Kopi til:

Jonna Johansen

Heidi Ritterbusch, heidritterbusch@gmail.com

Region Sjælland/ v Mads Bisgaard, mabis@regionsjaelland.dk

Erhvervsstyrelsen, planloven@erst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnvordingborg-sager@dn.dk

DN-lokalkomité v/ Martin Vestergaard, martin@naturatlas.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Natur@dof.dk

DOF-lokalkomité, Vordingborg@dof.dk

Friluftsrådet v/ Terkel Jacobsen, terkeljmaribo@gmail.com